

הנהגת בית הכנסת

דק"ק אשכנזים יע"ה

באמשטרדם

REGLEMENT

VAN CEREMONIEELE ORDE

voor de Synagogen

der Nederlandsch-Israelitische Hoofdsynagoge

TE AMSTERDAM

Inhoud

.....

	Bladz.
Hoofdstuk 1. Van het gebed	1-36
§1. van de orde en redactie der gebeden (Artikel 1.)	1
§2. van de gebruiken bij bijzondere bestanddeelen der godsdienstoefeningen	-
A. op de werkdagen (art. 2-11)	1-4
B. ” Sabbath (art. 12-26)	4-6
C. ” de Feestdagen (art. 21-23)	6
§3. van de gebruiken bij bijzondere bestanddeelen der godsdienstoefeningen op bepaalde tijden	7
A. Nissan (Art. 24-31.)	7-11
van den Sabbath vóór פסח (Art. 26.)	7
” den dag vóór פסח (Art. 27.)	8
“ פסח (Art. 28-30.)	8-11
B. Ijar (Art. 32-35.)	11-12
C. Siwan (Art. 36-41.)	12-13
van den Sabbath vóór שבועות (Art. 36.)	12
D. Tammoez (Art. 42-44.)	13-14
E. Ab (Art. 45-50.)	14-17
van den Sabbath vóór den negenden Ab (Art. 47.)	15
van den negenden Ab (Art. 48.)	15-16
F. Elloel (Art. 51-56.)	17-19
van de Selichotdagen (Art. 52-56.)	-
G. Tischrie (Art. 57-79.)	19-29
van ראש השנה (Art. 58-59.)	19-20
“ de תקיעות (Art. 60.)	20
“ עשרת ימי תשובה (Art. 61-62.)	20-21
“ ערב יום הכפורים (Art. 63.)	21-22
“ יום הכפורים (Art. 64-69.)	22-24
“ de dagen tuschen den Grooten Verzoendag en het Loofhuttenfeest (Art. 70.)	24-25
“ סכות (Art. 71-72.)	25-26
“ חול המועד (Art. 73.)	26
“ שמיני עצרת (Art. 74.)	27
“ שמחת תורה (Art. 75-78.)	27-28
“ שבת בראשית (Art. 79.)	28
H. Marcheswan (Art. 80.)	29
I. Kislew (Art. 81-83.)	29-31
van Chanuka (Art. 82-83.)	-
“ טל ומטר (Art. 84.)	31
J. Tebeth (Art. 85.)	-
K. Schebat (Art. 86.)	-

L. Adar	(Art. 87-92.)	32-33
van תענית אסתר	(Art. 90.)	32-33
“ פורים	(Art. 92.)	33
§4. Van de tijdstippen der Godsdienst oefeningen		34-35
a. Het ochtendgebed op de werkdagen (Art. 1)		34
b. “ Shabbath- en Feestdagen (Art.1.)		-
van het Mincha-gebed (Art. 2.)		35
§5. Van de bijzondere gelegenheden tot Godsdienst oefeningen		35-36
Hoofdstuk II.		
§1. van het lezen uit de Thora en de Profeten		36-40
A. uit de Thora (Art. 1-4.)		35-39
B. uit de Profeten (Art. 5-9)		39-40
§2. van het lezen uit twee of meer wetsrollen (Art. 10-11)		41
§3. ” van יחל op קטן (Art. 12.)		-
§4. ” de gerechtigden tot het lezen uit de Thora (Art.13-18)		41-44
§4. ” de volgorde der voor de Thora geroepenen (Art. 19-20.)		44-45
Hoofdstuk III Van het Kaddisch-gebed		45-52
§1. Van de verschillende categoriën van rouwbedrijvenden en de rubrieken van קדישים (Art. 1-5)		45-46
A. Rouwbedrijvenden (Art. 1.)		45
B. Kaddischgebed (Art. 1.)		45-46
§2. van de bijzondere קדישים (Art. 2-5.)		46-47
§3. ” gerechtigden (Art. 6-10.)		47-48
§4. Van de voorrechten (Art. 11-23.)		48-52
§5. algemeene bepaling (Art. 24.)		52
Hoofdstuk IV. Van het decorum (Art. 1-24.)		52-59
“ V. “ offeren (Art. 1-7)		60-61
“ V. “ de rechten, verbonden aan schenkingen van Wetsrollen en andere heilige voorwerpen (Art. 1-5.)		61-53

הנהגת בית הכנסת דק"ק אשכנזים יע"ה באמשטרדם

REGLEMENT VAN CEREMONIEELE ORDE

voor de Synagogen

der Nederlandsch -Israelitische Hoofdsynagoge

te

AMSTERDAM

Hoofdstuk 1.

Van het gebed.

§ 1.

Van de orde en redactie der gebeden

Art 1.

Orde en redactie der gebeden zijn die van den traditioneeelen Askenazischen (Hoogduitschen) ritus.

Alleen wordt in de lofzegging גאל ישראל van het ochtendgebed de zinsnede גאלנו ה' van ברוך שמו קדוש ישראל *niet* uitgesproken.

§2.

Van de gebruiken bij bijzondere bestanddeelen der godsdienstoefeningen

A. Op werkdagen.

Art. 2.

De dagelijksche lezing van het bepaalde aantal psalmen geschiedt op werkdagen vóór אדון עולם, op Sabbath- en feestdagen echter éérst vóór שאמר ברוך. (Zie verder §3 van dit Hoofdstuk onder: Tisrie art. 58 alin. 3).

Art. 3.

Op Sabbath en feestdagen, zoowel als op alle werkdagen, waarop het gebed למנצח niet wordt uitgesproken, wordt door den voorzanger עולם אדון naar eene bijzondere melodie voorgedragen.

Art. 4.

Wanneer een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis (בעל מוהל, סנדק, הברית) ter synagoge aanwezig is, dan wordt geen תחנון, doch wel למנצח gelezen; voorts wordt וזכרות tot ישתבח door den voorzanger naar eene bijzondere melodie voorgedragen.

Het laatstgenoemde heeft ook plaats, wanneer een bruidegom op zijn huwelijksdag ter Synagoge aanwezig is.

Op de Hoogtijden (ר"ה ויוה"כ) echter blijft de voordracht van שירה חדש וצור ישראל en שיר החדש op den negenden Ab ook die van וזכרות tot ישתבח naar de bedoelde melodie achterwege.

Wanneer twee der drie hoofdpersonen eener besnijdenis aanwezig zijn, dan wordt וזכרות tot ישתבח door hen beiden afwisselend voorgedragen.

Bevinden zich drie of meer hoofdpersonen van besnijdenissen ter synagoge, dan beslist het lot, door welke twee de recitatieve voordracht plaats heeft.

Art. 5.

Op de werkdagen wordt bij het ochtendgebed onmiddellijk vóór de luide voordracht van ש"ע alsook na het lezen van den psalm, die de godsdienstoefening sluit, door een rouwbedrijvende (zie Hoofdstuk III, art. 3) op een daartoe aangewezen plaats "half" קדיש en ברכו uitgesproken.

Art. 6.

Wanneer een bruidegom op zijn huwelijksdag ter synagoge aanwezig is, dan wordt תחנון noch למנצח gelezen.

Omtrent het voorgaan der gemeente in het lezen van **קדושת ובא לציון** geldt dezelfde bepaling als op **ערב פמח** (zie art. 27 alinea 3 van dit Hoofdstuk).

Art. 7.

Het gebed **אל ארך אפים** wordt op werkdagen elken Maandag en Donderdag en op alle vastendagen uitgesproken, behalve op het Nieuwemaansfeest, den 14^{den} en 15^{den} van den eersten en tweeden Adar en den dag vóór het Paaschfeest.

Art. 8.

Het gebed **יהי רצון מלפני אבינו שבשמים** na de voorlezing uit de Thora op Maandag en Donderdag, word ook op de vastendagen voorgedragen. De voordracht van dit gebed blijft echter achterwege, wanneer ook het smeekgebed (**תחנון**) niet wordt uitgesproken.

Art. 9.

Het gebed **הנותן תשועה** wordt altijd na de voorlezing uit de Thora bij het ochtendgebed uitgesproken, en wel op Sabbath en feestdagen met geopende, op de andere dagen met gesloten arke.

Art. 10.

Wanneer een besnijdenis ter synagoge plaats heeft dan heeft de **מוהל** de meeste aanspraak, om bij **אשרי ובא לציון** de gemeente in het gebed voor te gaan.

De besnijdenis zelf wordt voltrokken na het einde van den geheelen ochtenddienst (ook na den tempelsalm en de andere psalmen), terwijl het **עלינו**-gebed eerst na afloop der besnijdenis uitgesproken wordt.

Wat den 9^{den} Ab, het Nieuwjaarsfeest, den Grooten Verzoendag en het Poerimfeest betreft, zie art. 48 alinea 11, 59 alinea 1, 65 laatste alinea en 92 alinea 4.)

Art. 11.

Dagelijks worden des ochtends שיר היחוד, de tempelpsalmen en, op dagen waarop men smeekgebeden uitspreekt, alsmede op Poerim en op den 9^{den} Ab 's middags, psalm 83 aan het einde der godsdienst-oefening na עלינו, op Sabbath en feestdagen echter שיר היחוד en אנעים זמירות en de tempelpsalmen na het שחרית-gebed gelezen (wat den 9^{den} Ab betreft, zie art. 48 alinea 12 en 13).

Wanneer één der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter synagoge aanwezig is, dan wordt op werkdagen psalm 83 door psalm 12 vervangen.

B. Op Sabbath

Art. 12.

Met uitzondering van den avond van den Grooten Verzoendag, worden op alle Vrijdagavonden, ook op die, waarop een feestdag invalt, de psalmen en lofzangen van ברכו לכו נרננה gelezen.

Art. 13.

Een rouwbedrijvende binnen de zeven rouwdagen wordt op Vrijdagavond onmiddellijk וָסוֹר ברכו van het voorportaal der synagoge naar binnen geleid door den voorzanger en koster, onder het uitspreken van den wensch, den rouwbedrijvenden toe te roepen.

Art. 14.

במה מדליקין wordt op alle Vrijdagavonden gelezen, met uitzondering van die, welke met een feestavond – de middendagen van een feest er onder begrepen – of met het einde van een feest samenvallen.

Art. 15.

De Omertelling heeft plaats op Vrijdag- en feestavonden (natuurlijk eerst na de intrede van den nacht) עלינו וָסוֹר, op den laatsten avond van het Paaschfeest echter

ויתן לך וóór en op Zaterdagavond וóór קידוש (zie echter art. 30 alinea 2).

Art. 16.

Omtrent de lezing van het bepaalde aantal psalmen alsook omtrent het reciteren van שיר הכבוד, שיר היחוד, den tempelpsalmen, zie art. 2 en 11.

Wanneer geen der drie hoofdpersonen eener besnijdenis bij וכרות ter Synagoge aanwezig is, worden ook geen זולת, אופן, יוצר en אלקיכם gezegd, zelfs wanneer zij vóór het lezen van een dezer laatste stukken ter Synagogen verschijnen.

Art. 17.

Wanneer op שבת ראש חדש een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter Synagoge aanwezig is, dan wordt het זולת van den dag door dat der besnijdenis vervangen; na de קדושה van het Moesafgebed echter wordt zoowel het אלקיכם van den dag als dat der besnijdenis gezegd.

Art 18.

Bij het inzegenen van de nieuwe maand luidt de verkondiging van den bedoelden dag of de dagen door den voorzanger ... יהיה ביום... ראש חדש... הבא, zonder meer. De bede עלינו לטובה wordt door de gemeente uitgesproken, gevolgd door יחדשהו enz. Is het Nieuwemaandsfeest op Zaterdag en Zondag, dan luidt deze verkondiging

ראש חדש... יהיה ביום שבת קדש הבא עלינו לטובה ולמחרת ביום הראשון

waar dan de gemeente met het uitspreken van יחדשהו begint. Is het nieuwemaandsfeest op Zaterdag, dan luidt de verkondiging

ראש חדש... יהיה ביום שבת קדש הבא עלינו לטובה

Art. 19.

Met den eersten Sabbath na het Pesachfeest begint de lezing der reeks פרקי אבות, die *niet meer dan drie* keer herhaald wordt. Met uitzondering van de Sabbathdagen, die met het Wekenfeest, den achtsten of negenden Ab samenvallen, wordt op elken Sabbath onmiddellijk vóór het Mincha-gebed een der פרקים gelezen, gevolgd door het uitspreken van קדיש דרבנן.

Van שבת בראשית tot en met den Sabbath voorafgaande aan שבת הגדולת, worden op elken Sabbath onmiddellijk vóór het מנחה-gebed נפשי ברכי en de שירהמעלות-psalmen gelezen gevolgd door het uitspreken van קדיש יתום; zie onder art. 79.

Art. 20.

Bij het מנחה-gebed op Sabbath wordt צדקתך niet gelezen zoo de Sabbath op een dag invalt, die wegens zijne bijzondere beteekenis ook als werkdag het lezen van תחנון uitsluit.

Omtrent het lezen van צדקתך op שבת, zie verder art. 62.

C. Op Feestdagen

Art. 21.

Met uitzondering van het Nieuwjaarsfeest en den Grooten Verzoendag worden op de avonden van alle feestdagen, onverschillig of deze op een werkdag of op een Sabbath invallen, in het מעריב-gebed Pioletim ingelascht.

Art. 22.

Onverschillig of de feestdag met een Sabbath of met een werkdag samenvalt, wordt de priesterzegen door de Ahroniden uitgesproken bij het שחרית- en מוסף-gebed, op het Vreugdefeest echter *alleen* bij het שחרית-gebed.

Art. 23.

Wanneer een der drie Hoofdpersonen eener besnijdenis ter Synagogen aanwezig is, dan worden noch Pioetim der besnijdenis, noch אלקיכם uitgesproken, zelfs wanneer de feestdag met een Sabbath samenvalt.

§3.

Van de gebruiken bij bijzondere bestanddeelen der godsdienst oefeningen op bepaalde tijden.

A. Nissan.

Art. 24.

De geheele maand wordt noch op Sabbath het צדקתך-gebed, noch op de werkdagen het למנוח-gebed uitgesproken, maar wel למנוח gelezen (zie echter art. 27 en 31).

Art. 25.

Wanneer op Sabbath פ' החדש een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis in de Synagoge aanwezig is, dan wordt van de Pioetim van het besnijdenisfeest alleen het אופן gelezen.

Indien פ' החדש en het Nieuwemaandsfeest samenvallen, dan wordt het אופן van het Nieuwemaandsfeest, overigens de Pioetim van פ' החדש gelezen.

Is dan één der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter Synagogen aanwezig, dan worden dan wordt het אופן van het Nieuwemaandsfeest, het זולת van het besnijdenisfeest, de overige Pioetim echter van פ' החדש, en op het einde der קדושה van het Musaphgebed het אלקיכם van שבת ראש וחדש ברית מילה gelezen.

Na het lezen der afdeeling in het tweede ספר wordt het derde op den שלחן naast het tweede gelegd en de קדיש-ש (half-קדיש) uitgesproken.

In alle zooevengenoemde gevallen, ook wanneer hij met ראש חדש samenvalt, wordt de Haphtarah van פ' החדש gelezen.

Art. 26.

Op den Sabbath vóór פסח beginnen de voorzanger en de gemeente afwisselend הכל יודוך te reciteren. Ook wordt dan het tijdstip afgekondigd, waarop het ochtendgebed op פסח ערב en op den eersten dag van het פסח-feest begint.

Wanneer op dien dag een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter Synagogen aanwezig is, dan wordt het זולת van dien dag door dat der besnijdenis vervangen.

Op den Sabbath en den dag vóór פסח wordt het tijdstip afgekondigd, waarop het verbod van het nuttigen van ערב חמץ op פסח intreedt.

Art. 27.

Op den dag vóór het Paaschfeest begint het ochtendgebed te 6½ ure.

התורה wordt bij dit gebed niet gelezen, evenmin למנוח en אל ארך אפים.

In het lezen van ובא לציון mag een rouwbedrijvende in het rouwjaar de gemeente *niet* voorgaan, maar *wel* hij, die dan den sterfdag een zijner ouders herdenkt.

Op פסח ערב wordt יחל niet gelezen, zelfs wanneer 10 personen ter Synagoge aanwezig zijn, die den geheelen dag gevestigd hebben.

Valt deze dag op een Sabbath in, dan begint het ochtendgebed te 6 ure, en wordt הפטרה als וערבה gelezen.

Valt de eerste dag van het Paaschfeest op Donderdag in, dan wordt op פסח ערב bij het ochtend-en vóór het begin van het מנחה-gebed door den koster aan het ערוב תבשילין herinnert.

פסח

Art. 28.

De eerste twee avonden van het Paaschfeest wordt het קידוש-gebed ter Synagoge niet uitgesproken.

Al is een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter Synagoge aanwezig, wordt op dagen, waarop ברח דודי geciteerd wordt,

חדשה niet op de bij besnijdenissen gebruikelijke melodie voorgedragen.

Gedurende het Musaph-gebed op den eersten dag hangt *vóór* het היכל het פרוכת, dat voor de ימים נוראים is bestemd.

Na het קדיש-gebed *vóór* Musaph herinnert de koster door het overluid uitspreken der woorden בחסד מכלכל חיים מכלכל aan het ophouden met de lezing van het משיב-רוח-gebed.

Valt de eerste dag van het Paaschfeest op Sabbath in, dan wordt op den eersten avond na עשרה שמונה wel ויכלו, maar *niet* מן אבות gelezen en herinnert de koster *vóór* het עשרה שמונה-gebed op den tweeden avond aan ותודיענו.

Art. 29.

Aan niemand ter synagoge wordt op חול המועד toegestaan, het שחרית-gebed zonder Tephillien te verrichten.

De Tephillien worden door de gemeenteleden *vóór* הלל, door den Voorzanger *vóór* het lezen van והקרבתם afgelegd.

De lofzeggingen voor de Tephillien echter mag niemand, zelfs de voorlezer, luid uitspreken. מזמור לתודה wordt niet gelezen.

Op Sabbath van חול המועד wordt במה מדליקין niet gelezen.

Op dien dag worden, al is er een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter Synagoge aanwezig, geen Pioetim van het besnijdenisfeest gelezen, wel echter het אלקיכם der besnijdenis.

In het עשרה שמונה-מוסף-gebed wordt אדיר אדירנו niet ingelascht.

De laatste der lofzeggingen van de הפטרה luidt als op een gewonen Sabbath.

Het שיר היחוד ושיר הכבוד en de tempelsalm worden *vóór* שיר השירים gereciteerd.

Vóór אין כאלקינו wordt het tijdstip afgekondigd, waarop het avondgebed op den

vooravond van den zevenden dag van Pesach begint.

Art. 30.

Valt de zesde dag op een Donderdag in, dan herinnert de koster bij het ochtend- en na het ערוב תבשילין-gebed aan מנחה-gebed.

Op den vooravond van den zevenden dag en dien van den laatsten dag, indien deze op Sabbath invalt, telt men den Omer *na*, op dien van den laatsten dag echter, zoo deze niet op Sabbath invalt *וּפְּסוּחֵי קִידוּשׁ*.

In het שחרית-gebed van deze beide dagen wordt het *נא אל* niet gelezen.

Valt de zevende dag op Shabbat in, dan herinnert de koster *וּפְּסוּחֵי עֶשְׂרָה* het שמונה עשרה-gebed van den volgenden avond aan ותודיענו.

Valt een der beide laatste dagen op Sabbath, dan worden שיר היחוד ושיר הכבוד en de tempelsalm gelezen *וּפְּסוּחֵי שִׁיר הַשִּׁירִים*.

Op den laatsten dag wordt het *על הכל* vers om vers door den voorzanger en de gemeente voorgedragen.

Zij, die voor de Thora geroepen worden, offeren voor ארץ ישראל. Na het lezen der Thora spreekt de voorzanger in elke synagoge gebeden uit voor de zielerust van hen, wier namen in haar register met dit doel vermeld zijn; dan een מי שברך voor de bestuurders en de bestuurderessen der verschillende godsdienstige en menschlievenden instellingen binnen de gemeente.

Daarna spreekt hij (in de Grootte Synagoge de Opperrabbijn) een מי שברך uit voor de geheele gemeente, waarin ieder aan den plicht van het offeren (במתנת יד) ten behoeve van ארץ ישראל herinnerd wordt.

Art. 31.

Op den dag na het Paaschfeest (אסרו חג) wordt למנוח niet gelezen.

Omtrent het voorgaan bij het lezen van *וּבֵּא לְצִיּוֹן קְדוּשַׁת וּבֵּא לְצִיּוֹן* geldt hier dezelfde bepaling als op ערב פסח (zie boven art. 27. Alinea 3).

Op den eersten Sabbath na het Paaschfeest begint de wekelijkse lezing van פרקי אבות, die onmiddellijk vóór het מנחה-gebed plaats heeft en besloten wordt met de voordracht van קדיש דרבנן door alle rouwbedrijvenden (אבלים).

B. Ijar

Art. 32.

Op elken Sabbath na ר"ח אייר worden gedurende de Omertelling wanneer één der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter Synagoge aanwezig is, al de Pioetim der besnijdenis, behalve זולת gelezen, dan dan door dat der Omertelling wordt vervangen.

De voordracht van לכה דודי op de Omermelodie begint eerst na ר"ח אייר.

Art. 33.

Op den eersten Sabbath na het Nieuwemaandsfeest wordt door den voorzanger in het מי שברך voor de geheele gemeente herinnerd aan de vastendagen van שני וחמישי ושני door de inlassching der woorden מי שרוצה להתענות שני וחמישי ושני, en den daarop volgende Maandag begint de eerste vastendag.

Art. 35.

Op de zoeven genoemde vastendagen worden de סליחות in de luide עשרה שמונה gelezen, voorts door den voorzanger ענוו uitgesproken, alsook bij het lezen uit de Thora de wekelijksche afdeeling door ויחל vervangen, indien er tien personen in de Synagoge aanwezig zijn, die den geheelen dag vasten.

Is dit aantal niet aanwezig, dan worden deze smeekbeden eerst na עשרה שמונה, het gebed ענוו en ויחל echter in het geheel niet gelezen.

In elk geval worden bij het מנחה-gebed, zoo het genoemde aantal aanwezig is, ענוו, שים שלום en ברכת כהנים, ויחל gelezen.

Evenzoo wordt altijd in תחנון van het ochtendgebed שומר ישראל ingelascht, tenzij dat een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis in de Synagoge aanwezig is, in welk geval deze inlassching in het תחנון van het מנחה-gebed plaats heeft, indien er alsdan tien personen aanwezig zijn, die den geheelen dag gevast hebben.

Art. 35.

Op ל"ג בעומר wordt des *ochtends* het תחנון-gebed *niet*, maar wel למנצח uitgesproken en mag een rouwbedrijvende (אבל) in het lezen van קדושת ובא לציון de gemeente voorgaan.

Bij het מנחה-gebed, zoowel van den 17^{den} als van den 18^{den} Ijar wordt het תחנון-gebed wel gelezen.

Indien de Sabbath vóór het Wekenfeest binnen deze maand invalt, zie: Siwan art. 36 en 38.

C. Siwan

Art. 36.

Bij het ochtendgebed op den Sabbath vóór het Wekenfeest spreekt de voorzanger vóór het lezen van אשרי, dat vóór het terugbrengen der ספר תורה naar de Heilige Arke gelezen wordt, een afzonderlijk יזכר uit voor de zielerust van hen, die als martelaren gestorven zijn voor het Jodendom, alsook een יזכר voor hen, die heilige wetsrollen van ontwijding hebben gered; draagt vervolgens אשרי en אב הרחמים voor, waarvan het laatste vers ישתה בדרך מנחל eerst door de gemeente, daarna door den voorzanger uitgesproken wordt.

Wanneer een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis op dien Sabbath ter Synagoge aanwezig is, zie Ijar art. 32.

Art. 37.

Van den tweeden dag der maand tot den dag vóór het Wekenfeest wordt wel למנצח,

maar niet תחנון, op den laatste genoemden dag echter geen van beiden gelezen.

Wat het voorgaan der gemeente in het lezen van קדושת ובא לציון op den laatstgenoemden dag betreft, geldt dezelfde bepaling als op ערב פסח, zie aldaar art. 27, alinea 3.

Art. 38.

Op den Sabbath vóór het Wekenfeest kondigt de koster het tijdstip aan, waarop de buitengewone vervroegde ochtenddienst op den eersten dag van genoemd feest begint.

Art. 39.

Valt ערב שבועות op een Donderdag in, dan herinnert de koster bij het ochtend- en vóór het begin van het מנחה-gebed vóór den ingang van het feest aan ערוב תבשילין.

Art. 40.

Op den tweeden dag van het Wekenfeest worden שיר היחוד ושיר הכבוד en de tempelsalm vóór het lezen van מגילת רות uitgesproken.

Deze dag wordt even als de laatste dag van het Paaschfeest als מתנת יד gevierd; omtrent de gebruiken, zie aldaar art. 30.

Valt de tweede dag op een Sabbath in, dan blijft de lezing van פרקי אבות achterwege.

Art. 41.

Op den dag na het Wekenfeest wordt תחנון noch למנצח gelezen.

Omtrent het voorgaan der gemeente in het lezen van קדושת ובא לציון geldt dezelfde bepaling als op ערב פסח, zie aldaar art. 27, alinea 3.

D. Tammoez

Art. 42.

Op den zeventienden dezer maand worden de סליחות in de שמונה עשרה

voorgedragen, שומר ישראל in תחנון ingelascht en אל ארך אפים na het kaddisch-gebed van תחנון uitgesproken.

Wanneer echter bij het ochtedgebed een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter Synagoge aanwezig is, dan wordt שומר ישראל in het תחנון van het מנחה-gebed ingelascht.

Art. 43.

Op Sabbath gedurende de “drie weken” wordt, wanneer één der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter Synagoge aanwezig is, het זולז der besnijdenis door dat der “drie weken” vervangen.

Art. 44.

Wanneer מטות ומסעי te zamen gelezen worden, dan wordt op den Sabbath van פנחס het eerste hoofdstuk uit Jeremia (דברי ירמיה) als הפטרה voorgedragen.

E. Ab.

Art. 45.

Wanneer het Nieuwemaansfeest op Sabbath invalt, dan wordt het זולז van het Nieuwemaansfeest door dat der “drie rouwweken” vervangen.

Is een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis in de synagoge aanwezig, dan is de volgorde der Pioetim aldus: יוצר van het Nieuwemaansfeest, אופן der besnijdenis en זולז der “drie weken”.

Als השמים כסאי הפטרה wordt dan gelezen.

Art. 46

Valt de negende Ab op een werkdag in, dan worden van het begin der week, waarin de negende Ab is, alle ספרי תורה van de siertorens ontdaan tot het מנחה-gebed van den negenden Ab.

Valt de achtste of negende Ab echter op een Sabbath in, dan blijven de siertorens op

het ספר תורה, waaruit dien dag gelezen wordt.

Art. 47.

Op den Sabbath en den dag vóór den 9^{den} Ab wordt bij het ochtendgebed het tijdstip, waarop het vasten begint (הפסקת אכילה) bekend gemaakt, ook dat waarop het Mincha-gebed op den negenden Ab begint.

Bij het מעריב-gebed op den Sabbath vóór den 9^{den} Ab (שבת חזון) reciteert de voorzanger מגן אבות.

De הפטרה van dezen Sabbath draagt in de Groote Synagoge de Opperrabbijn voor, in de andere synagogen de aldaar staande Rabbijn, en waar geen Rabbijn aanwezig is, een door het Kerkbestuur daartoe aangewezen persoon.

Het laatste vers dezer הפטרה: ציון wordt eerst door de gemeente, dan door den מפטיר luid geciteerd.

Na het lezen van אשרי vóór het terugbrengen der ספר תורה naar de Heilige Arke, reciteert de voorzanger אב הרחמים; zie overigens: Siwan, art. 36.

Valt deze Sabbath op den dag vóór of op den 9^{den} Ab in, dan blijft de lezing van פרקי אבות achterwege.

Op den dag vóór den 9^{den} Ab wordt, zoo het een werkdag is, het Minchagebed te 5 uur gelezen.

Art. 48.

Vóór het מעריב-gebed op den vóóravond van den 9^{den} Ab wordt het פרכת verwijderd, en zoo deze met den uitgang van Sabbath samenvalt, geen לדוד ברוך geciteerd.

Na het עשירה-gebed en vóór עלינו op dien avond wordt קדיש zonder תתקבל voorgedragen, evenzoo bij het ochtendgebed van den volgenden dag.

Vóór het lezen van עלינו wordt door den koster het tijdstip van het שחרית-gebed op den volgenden ochtend bekend gemaakt.

Het ochtendgebed van den 9^{den} Ab begint te 6½ ure, תהלים ושיר היחוד worden niet gelezen.

Niemand mag zich in de synagoge met een Tallith omhullen of Thephillin aanleggen.

De lofzegging עוטר ישראל, de priesterzegen (ברכת כהנים) alsook אל ארך אפים worden voorgedragen. Het laatste zelfs, wanneer de 9^{den} Ab op Zondag of Dinsdag invalt.

Over hen, die voor de Thora geroepen worden, wordt geen מי שברך uitgesproken, noch na het lezen הנותן תשועה voorgedragen.

De volgorde der קינות is: de eerste 17 klaagliederen, dan:

אמרתי, אשאג מנהמת לבי, איכה ישבה בדד
עגונה, יום אכפי, שומרון קול תתן, מי יתן ראשי
מים, יבכיון מר, ואתאונן ואקונן, ציון הלא תשאל
לשלום אסיריך, ציון הלא תשאל שלות שרידיך,
ציון קחי צרי גלעד, שאלי שרופה en אלי ציון
ועריה.

De tempelsalm van den dag (מזמור של) wordt niet gelezen.

Al is een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter Synagoge aanwezig, wordt שירה חדשה en וכרות niet op de bij besnijdenissen gebruikelijke melodie voorgedragen.

Vindt de besnijdenis in de Synagoge zelf plaats, dan geschiedt zij eerst *na* het lezen der קינות.

Na den קדיש van עלינו wordt nog gelezen de psalm, die gewoonlijk den ochtenddienst sluit, gevolgd door פריסת שמע.

Vóór het begin van het Mincha-gebed worden de siertorens weder op de ס"ת geplaatst, het פרכת voor de H. Arke gehangen en תהלים ושיר היחוד, alsmede מזמור של יום

Voor de Thora worden, zoo zij ter Synagoge aanwezig zijn, weder dezelfde geroepen, die des ochtends die functiën

hadden, doch nu wordt over hen de zegen (מי שברך) *wel* uitgesproken.

Art. 49.

Op den 15^{den} Ab (חמשה עשר) wordt het תחנון-gebed *niet*, למנוח echter *wel* uitgesproken, en mag een rouwbedrijvende (אבל) in het lezen van ובא לציון קדושת de gemeente voorgaan.

Bij het Mincha-gebed, zoowel van den 14^{den} als van den 15^{den} Ab wordt תחנון wel gelezen.

Valt deze dag op Sabbath in, dan wordt צדקתך wel gelezen.

Art. 50.

Is op שבת נחמו een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter Synagoge aanwezig, dan wordtt het זולת van dezen Sabbath door het זולת der besnijdenis vervangen.

Op het einde der קדושה van het Musaph-gebed wordt dan zoowel het אלהכם van שבת נחמו, als dat van ברית מילה gelezen.

Op den laatsten Sabbath van deze maand eindigt de wekelijkse lezing van פרקי אבות (zie: Nissan Art. 31), tenzij de derde beurt van lezing nog niet geëindigd is, en welk geval de nog overige afdeelingen in de maand Elloel worden gelezen.

F. Elloel

Art. 51.

Van den eersten dag van het Nieuwemaansfeest bij het namiddaggebed af tot, maar niet met, den avond ערב ראש ערב ראש, wordt bij den ochtenddienst zoowel als bij den namiddagdienst op den שופר geblazen.

Valt het Nieuwemaansfeest op een Zondag in, dan wordt de הפטרה van מחר שחר niet gelezen; valt het echter op een Sabbath in, dan wordt הפטרת השמים כסאי wel gelezen.

In laatste geval worden op **כי תצא** twee **רני עקרה**, namelijk **עניה סערה**, **הפטרות** gelezen.

Wanneer **נצבים וילך** op één Sabbath gelezen wordenn, dan is de **הפטרה** : **שוש** **אשיש**.

Art. 52.

Op den Sabbath vóór den eersten Selichot-dag eindigt de afwisselend recitatieve voordracht van **הכל ידוך**.

Ook wordt dan het tijdstip, waarop het lezen der Selichot op den daaropvolgenden Zondag begint, in de Synagoge bij den ochtenddienst bekend gemaakt.

Art. 53.

Gedurende de Selichotdagen begint men met het lezen van **תהלים** te 5½ ure, doch op den dag vóór **ראש השנה** te 5 ure.

Art. 54.

Is één der drie hoofdpersonen eener besnijdenis bij he treciteeren der Selichoth in de Synagoge aanwezig, dan wordt de strophe **זכור ברית וכו'** door den Voorzanger luide voorgedragen en door de Gemeente herhaald; het **תחנון** aan het slot der Selichot wordt echter ook dan gelezen.

In den **קדיש** na de Selichot wordt **תתקבל** ingelascht.

Art. 55.

Op den Sabbath vóór **ראש השנה** wordt in elke Synagoge voor hare kerkvoogden in het volgende jaar een **מי שברך** uitgesproken, terwijl dit in de Groote Synagoge plaats heeft voor de bedoelde kerkvoogden aller synagogen.

Op dien Sabbath en op den dag vóór **ראש השנה** wordt in de synagoge bekend gemaakt, tot hoe laat op laatstgenoemden dag de begraafplaatsen en kerkelijke baden voor het publiek toegankelijk zijn, dan het tijdstip van het begin van het **מעריב**-gebed op den

eerstenavond en dat van het begin van תהלים
op den eersten ochtend van ראש השנה.

Art. 56.

Op den dag vóór ראש השנה zijn de mantels der wetsrollen van witte stof.

Bij den פזמון: שופט כל הארץ der Selichoth op dezen dag wordt de H. Arke geopend. De gemeente herhaalt driemaal de eerste strophe, en wel: den eersten keer, nadat de eerste, den tweede keer, nadat de tweede strophe door den voorzanger is uitgesproken, en aan het einde van de פזמון. De voorzanger herhaalt *niet* de woorden עולת הבקר enz. na de derde strophe. Op het einde van den פזמון wordt אל מלך יושבט gelezen.

Ook bij den פזמון: זכור ברית אברהם wordt de H. Arke geopend. De gemeente herhaalt de eerste strophe onmiddellijk na den voorzanger, ook na de tweede strophe en op het einden van den פזמון.

Bij het ochtendgebed wordt תחנון niet, למנוח echter wel gelezen; in het lezen van וציון לבא לציון mag een rouwbedrijvende in het rouwjaar de gemeente *niet* voorgaan, maar *wel* hij, dien dan den sterfdag van één zijner ouders herdenkt.

Op dien dag wordt ויחל *niet* gelezen, zelfs wanneer er ter Synagoge tien personen aanwezig zijn, die den geheelen dag gevestigd hebben.

Wanneer deze dag op een Woensdag invalt, dan herinnert de koster bij het ochtend- en vóór het begin van het Mincha-gebed vóór den ingang van het feest, aan ערוב תבשילין.

G. Tischrie

Art. 57.

Gedurende de tien bekeeringsdagen zijn de mantels der wetsrollen, het voorhangsel der H. Arke, de kleeden van de Biema en de lessenaar voor den voorzanger van witte stof.

ראש השנה

Art. 58.

Op den eersten avond van het Nieuwjaarsfeest kondigt de koster het tijdstip aan, waarop het שחרית-gebed op de beide volgende dagen begint.

Is de eerste dag een Sabbath, dan herinnert de koster vóór het שמונה עשרה-gebed op den tweeden avond aan de inlassching van ותודיענו.

Op beide dagen begint ten 6 ure de ochtenddienst, en wel: *niet*, als op andere feestdagen met אדון עולם, maar met het reciteeren der psalmen.

Art. 59.

Eene besnijdenis heeft plaats vóór תקיעת שופר, of, zoo de eerste cdag een Sabbath is, vóór אשרי, na het voorlezen uit de Thora.

שירה חדשה wordt, al is er eene besnijdenis in de synagoge *niet, wel*, echter וורות voorgedragen op de bij besnijdenissen gebruikelijke melodie. Ook wordt de strophe 'וכו' מואסאפגעבעד door den Voorlezer luide voorgedragen en door de Gemeente herhaald.

Het laatste vers van elke strophe van אדירי אימהה en van כל שנאני שחק wordt door de gemeente geciteerd.

Orde der תקיעות

Art. 60.

Vóór תשר"ת driemaal achtereen מוסף, evenzoo תר"ת en תש"ת.

In de luide שמונה עשרה eenmaal תשר"ת (na מלכיות), תר"ת (na זכרונות) en תש"ת (na שופרות).

Vóór אין כאלוקינו driemaal achtereen תשר"ת, evenzoo תש"ת en תר"ת.

Na עלינו wordt tusschen de eerste en tweede, de tweede en derde, evenzoo na de laatste תשר"ת, éénmaal תש"ת en תר"ת.

geblazen (dus in deze volgorde: תר"ת, תשר"ת, תש"ת; (תשר"ת, תש"ת, תר"ת ; תשר"ת, תש"ת, תר"ת).
Alleen שברים תרועה van אין vóór תשר"ת worden inéén, zonder pauze, *de anderen echter gescheiden* geblazen.

עשרת ימי תשובה

Art. 61.

De inleidende woorden: אלקינו ואלקי, סליחות worden weggelaten bij elke אבותינו, die in de eerste zinsnede der eerste strophe één der namen bevat, waarmede het Opperwezen wordt aangeduid.

Op צום גדליה wordt des ochtends in het שומר ישראל תחנון ingelascht, ook אל מלך אפים geciteerd.

Wanneer echter een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter synagoge aanwezig is, in welk geval geen שומר תחנון gelezen wordt, dan wordt het שומר ישראל in het תחנון van het Minchagebed ingelascht.

Art. 62.

Op den Sabbath der tien bekeeringsdagen (שבת שובה) wotdt, zoo een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter synagoge aanwezig is, het זולת van den dag door het זולת van een besnijdenisfeest vervangen.

De verdeeling der פרשיות van האזינו op dien Sabbath is:

(הזי"ו ל"ך) האזינו, זכור, ירכיבהו, וירא, לולי, כי ידין אלקים van dezen dag en צדקתך bij het Mincha-gebed worden niet gelezen.

Zoowel op dezen Sabbat als op den dag vóór den Grooten Verzoendag worden bij het ochtendgebed door den koster de tijdstippen afgekondigd, gedurende welke op den laatstgenoemden dag de begraafplaatsen en kerkelijke baden voor het publiek toegankelijk zijn, alsook het tijdstip, waarop het ochtendgebed (סליחות), het Minchagebed

op den dag vóór, het vasten van den Grooten Verzoendag, het כל נדרי en het ochtendgebed op dezen dag beginnen.

ערב יום הכיפורים

Op den dag vóór den Grooten Verzoendag begint de ochtenddienst ten vijf ure, en wel, daar geen psalmen geciteerd worden, onmiddellijk met het lezen der סליחות.

De אל ודוי wordt maar eenmaal, het stuk אל רמום שמך enz. in het geheel niet gelezen.

Valt deze dag echter met een Vrijdag saam, dan eindigen de סליחות-gebeden met het stuk, dat met קריב השתא בעגלהובזמן קריב sluit.

Gedurende het lezen van den פזמון is de Heilige Arke geopend. De gemeente herhaalt driemaal de eerste strophe (ירצה) en wel: den eersten keer nadat de eerste, den tweeden keer nadat de tweede strophe door den voorzanger uitgesproken is en aan het einde van den פזמון.

Bij het lezen van זכור ברית geldt de bepaling van ערב ראש השנה (zie art. 56. alinea 2.)

מזמור לתודה, תחנון, למנצח worden niet gelezen. Omtrent het voorgaan bij קדושת לבא לציון geldt de bepaling van ערב פסח (zie: art. 27, alinea 3).

Het gebed ערב יום אבינו מלכנו wordt op ערב יום הכיפורים niet gelezen, tenzij de Grooten Verzoendag op Sabbath invalt, in welk geval het bij het ochtendgebed gelezen wordt.

Het lofgebed שיר היחוד wordt niet uitgesproken.

יום הכיפורים

Art. 64.

Vóór het begin van כל נדרי kondigt de koster de tijdstippen aan, waarop den volgenden ochtend het שחרית-gebed en den volgenden avondhet uitspreken der שמות begint; op Vrijdagavond tevens het tijdstip,

waarop de dienst op den eersten avond סוכות begint.

Niemand der aanwezigen in de synagoge op den Grooten Verzoendag mag lederen schoeisel aan hebben.

Zoowel bij het lezen van שמע onmiddellijk vóór ש"ע in het avond- als in dat van het ochtendgebed wordt ברוך שם door de gemeente en den voorzanger luid uitgesproken.

Valt de Groote Verzoendag op een Sabbath in, dan wordt קבלת שבת *niet, wel* echter na het עשרה עשרה-gebed en מגן אבות gelezen.

De strophen תשליך חטאינו en תעלה ארוכה worden achtereenvolgens, zonder pauze, door den voorzanger gelezen en door de gemeente herhaald.

Met uitzondering van שיר היחוד voor den Sabbath, wordt na elken שיר היחוד voor de andere dagen, alsook na שיר כבוד het קדיש-gebed uitgesproken.

Gedurende het lezen van שיר כבוד, יגדל, welke beide stukken onmiddellijk na שיר קדיש van שיר כבוד uitgesproken worden, is de Heilige Arke geopend.

Na אדון עולם begint men met het lezen der psalmen, die dan geheel uitgelezen worden.

שחרית

Art. 65.

De ochtenddienst begint ten zes ure met het reciteren van אדון עולם, daar geene psalmen gelezen worden.

שירה חדשה wordt, al is een der drie hoofdpersonen van een besnijdenis ter synagoge aanwezig, *niet, wel* echter וכרות op de bij besnijdenissen gebruikelijke melodie voorgedragen.

De פיוט אדון עולם wordt afwisselend door gemeente en voorzanger voorgedragen. In het פיוט-stuk: קדוש אדיר wordt elke vierde vers met het refrein: מלכותו בקהל עדתי door de gemeente voorgedragen; evenzoo in אילי שחק met het refrein: ליושב תהלות.

De volgende סליתות worden in het שחרית-gebed gelezen:

אנא הואל, אדון דין, אמונים בני מאמינים אנא
השם

Gedurende het lezen van den פזמון שופט: is de Heilige Arke geopend. De gemeente herhaalt driemaal de eerste strophe en wel: den eersten keer nadat de eerste, den tweeden keer nadat de tweede strophe door den voorzanger uitgesproken is, en aan het einde van den פזמון. Op Sabbath geschiedt hetzelfde ook met de strophe שרי קדש; de gemeente herhaalt haar den eersten keer, nadat de voorzanger haar, den tweeden keer, nadat hij de strope יום מרגועי בשבת יום uitgesproken heeft en ook aan het einde van den פזמון.

Na de lofzeggingen der הפטרה שחרית-gebed wordt in het היום תאמצנו niet geciteerd.

Na שחרית וóór ק"ה"ת" שיר של יום ק"ה"ת" שחרית
gezegd.

De lofzeggingen der הפטרה na שחרית
sluiten met:

ברוך אתה ה' מלך על כל הארץ מקדש
(השבת ו) ישראל ויום הכפורים.

Eene besnijdenis heeft plaats וóór אשרי,
dat וóór het terugbrengen der Thora naar de Heilige Arke gelezen wordt.

מוסף

Art. 66.

In het פיוט-stuk: ממעל שחקים
reciteert de gemeente het laatste vers van
elke strophe, met het refrein תהלות ליושב.

De volgende סליחות מוסף-gebed
gelezen:

איך אשא, ראש, אבל אנחנו חטאים, אני הוא
השואל, אהבת עוז.

מנחה

Art. 67.

De volgende סליחות מנחה-gebed
gelezen:

משאת כפי, מאתך תהלתי, אלהים אלדמי לדמי,
פזמון.

De lofzeggingen der הפטרה sluiten zelfs op Sabbath met מגן דוד נעילה

Art. 68.

In het נעילה-gebed worden geene סליחות gelezen, noch door de כהנים de zegen uitgesproken (נשיאת כפים).

מעריב

Art. 69.

De הבדלה wordt uitgesproken over wijn en licht (twee kaarsen, één, die den geheelen dag gebrand heeft, en één, die dan aan deze ontstoken wordt). Op een Zaterdagavond wordt ook de lofzegging over specerijen uitgesproken.

De dagen tusschen den Grooten Verzoendag en het Loofhuttenfeest.

Art. 70.

Op den dag na יום הכיפורים wordt evenmin למנצח, als תחנון, op de volgende dagen echter alleen het laatste niet gelezen. Omtrent het lezen van קדושת ובא לציון op den eersten dag na יום הכיפורים door een rouwbedrijvende geldt de bepaling van ערב פסח (zie art. 27, alinea 3).

Evenmin worden op deze vier dagen de psalmen en שיר היחוד gelezen, wel echter op Sabbath שיר הכבוד.

Wanneer op een dezer dagen één der drie hoofdpersonen eener besnijdenis in de Synagoge aanwezig is, dan wordt na den dagelijkschen tempelsalm למנצח על השמינית gelezen.

Op den Sabbath tusschen יום הכפורים en סכות leest men וידבר דוד als הפטרה.

Op den Sabbath na het שמונה עשרה-gebed van מוסף kondigt de koster het tijdstip aan, waarop de dienst op den eersten avond סכות begint.

Op den dag וסכות wordt למנצח niet gelezen. Omtrent het lezen van קדושת ובא לציון op den eersten dag na יום הכיפורים door

een rouwbedrijvende geldt de bepaling van ערב פסח (zie art. 27, alinea 3).

Valt de eerste dag van סכות-feest op Donderdag in, dan herinnert de koster bij het ochtend- en vóór het begin van het מנחה-gebed vóór den ingang van het feest aan ערוב תבשילין.

סכות

Art. 71.

Op den eersten dag van het סכות-feest worden de psalmen שיר היחוד niet, wel echter שיר הכבוד gereciteerd. Op dezen dag wordt in elke synagoge voor de in haar, in de Groote Synagoge echter voor de in *alle* synagogen te fungeren “bruidegoms der wet” מי שברך (חתן בראשית ו חתן תורה) uitgesproken.

Is de eerste dag een Sabbath, dan herinnert de koster den tweeden avond vóór het עשרה עשונה-gebed aan de inlassching van ותודיענו, en kondigt hij op den tweeden dag na het עשרה עשונה-gebed van מוסף de tijdstippen aan, waarop de beide vervroegde ochtenddiensten op הו"ר beginnen.

Art. 72.

Hij, die op een der dagen van het Loofhuttenfeest de functie van הוצאה ו הוצאה verricht, opent ook dienzelfden ochtend bij het uitspreken der הושענא-gebeden de Heilige Arke en brengt van daar de Wetsrol naar de Biema. Evenzoo neemt hij, die op הושענא רבא de genoemde functie waarneemt, vóór de zeven omgangen (הקפות) de wetsrollen uit en plaats ze later weder in de Heilige Arke.

חול המועד

Art. 73.

Omtrent het aanleggen van חול תפלין op חול המועד, het lezen van במה מדליקין en het inlasschen van אדיר אדירנו in de שמונה

שבת חול van het Musaph-gebed op שבת חול
חול המועד gelden de bepalingen van חול המועד
פסח (zie: art. 29).

De Tephillien worden en door de
gemeenteleden en door den voorzanger vóór
הלל afgelegd.

Is op שבת חו"ה een der drie
hoofdpersonen eener besnijdenis ter
synagoge aanwezig, dan wordt het אופן van
het besnijdenisfeest gelezen, en het זולת van
den dag door dat van het besnijdenisfeest
vervangen.

Wat אלקיכם echter betreft, zoo worden
beide uitgesproken, dat van den dag zoowel
als dat van een besnijdenis.

Het slot der הפטרה luidt:

מקדש השבת וישראל והזמנים

Na het עשרה-שמונה-מוסף-gebed van מוסף
kondigt de koster de tijdstippen aan, waarop
de beide vervroegde ochtenddiensten op הו"ר
en de avonddienst op עזרת שמיני beginnen.

De gewone vervroegde ochtenddienst op
den voorlaatst-genoemden dag begin te 6¼
uur; de buitengewone te 5½ uur.

Het voorhangsel, de mantel der wetsrol,
waaruit dien dag gelezen wordt, en de
gewijde dekkleeden zijn dan van witte stof.

Valt ש"ע op Donderdag in, dan herinnert
de koster bij het ochtendgebed en vóór het
begin van het מנחה-gebed vóór den ingang
van het feest aan ערוב תבשילין.

שמיני עזרת

Art. 74.

Het Slotfeest wordt evenals de laatste
dag van het Paaschfeest als מתנת יד gevierd;
omtrent de gebruiken daarvan, zie: art. 30.

Gedurende het מוסף-gebed hangt dan vóór
de H. Arke het voorhangsel, dat voor de
ימים נוראים is bestemd.

Na het קדיש-gebed vóór Musaph herinnert
de koster door het overluid uitspreken der
woorden משיב הרוח ומוריד הגשם aan de
inlassching ervan in het עשרה-שמונה-gebed.

שמחת תורה

Art. 75.

Na het מעריב-gebed op den avond van שמחת תורה worden יגדל en אדון עולם door Voorzanger en Gemeente gezamenlijk gezongen.

Art. 76.

Voordat bij het ochtendgebed de Wetsrollen uit de H. Arke worden genomen, wordt אתה הראת לדעת enz. vers voor vers door den voorzanger geciteerd en door de gemeente herhaald.

Art. 77.

Nadat de Wetsrollen uit de H. Arke genomen zijn, verlaat de voorzanger de plaats vóór de H. Arke, onmiddellijk na het uitspreken van נגילה ונשמחה בישועתו, en brengt dan de Wetsrol *op dezelfde plechtige wijze*, als op andere feestdagen, naar de Biema.

Gedurende deze handeling wordt het slot van het gebed אתה הראת לדעת, namelijk 'אנא ה' tot de laatste קראנו ביום עננו vers voor vers door den voorzanger geciteerd en door de gemeente herhaald.

Het על הכל wordt vers om vers door den voorzanger en de gemeente voorgedragen.

Zij, die voor de Thora geroepen worden, offeren ten behoeve van het H. Land.

Art. 78.

In het eerste ספר wordt tot מעונה אלקי קדם gelezen, waarbij vijf personen voor de Thora geroepen worden.

Daarna wordt de חתן תורה voor de Thora geroepen, en wordt van מעונה אלקי קדם tot לעיני כל ישראל voorgelezen.

Bij het voorlezen van בראשית tot לעשות, dat uit het tweede ספר geschiedt, wordt de חתן בראשית voor de Thora geroepen.

Na de voorlezing van בראשית uit het tweede ספר, legt men daarnaast op de Biema het derde ספר en draagt de voorzanger het Kaddisch-gebed voor.

De חתן תורה wordt vereerd met het dragen van de H. Arke naar de Biema van ספר שני en de חתן בראשית met dat van ספר שלישי. Na אשרי worden op de Biema de drie Heilige Wetsrollen naast elkaar nedergelegd en אשרי בגלל אבות enz. tot het einde deoor voorzanger en gemeente voorgedragen.

Bij het Musaph-gebed wordt de priesterzegen *niet* door de Kohaniem uitgesproken.

שבת בראשית

Art. 79.

Wanneer op שבת בראשית een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter synagoge aanwezig is, dan wordt het זולת van den dag door dat der besnijdenis vervangen, en שבת בראשית van אלקיכם en ברית מילה gelezen.

Op שבת בראשית beginnen de wekelijksche lezingen van ברכי נפשי enz. die onmiddellijk vóór het מנתה-gebed plaats hebben en besloten worden met de voordracht van het Kaddisch-gebed door alle rouwbedrijvenden.

Tot het einde der maand Tischrie wordt geen תחנון אסרו חג op תחנון gelezen.

H. Marcheswan.

Art. 80.

Op den eersten Maandag na den 16^{den} Marcheswan beginnen de drie vastendagen שני וחמישי ושני.

Op den voorafgaanden Sabbath herinnert de voorzanger daaraan in het מי שברך-gebed voor de geheele gemeente door de inlassching der woorden

וכל מי שרוצה להתענות שני וחמישי ושני.

De nadere bepalingen omtrent deze vastendagen, zie Ijar art. 34.

Is er bij het ochtendgebed een bruidegom op zijn trouwdag of een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis in de Synagoge aanwezig, dan wordt het שומר ישראל in het תחנון van het namiddaggebed ingelascht, indien er alsdan tien personen aanwezig zijn, die den geheelen dag gevast hebben.

I. Kislew

Art. 81.

Van den eersten deze maand tot den vijftienden שבט brandt in de Grootte Synagoge gedurende den ochtend- en namiddagdienst op werkdagen en Vrijdagavond aan beide zijden van de H. Arke een kaars; daarvoor worden de overblijfsels van de kaarsen gebezigd, die op den Grooten Verzoendag branden.

De Vastendag van יום כפור קטן op het einde der maand Kislew wordt gevierd op den laatsten Maandag of Donderdag, respectievelijk den laatsten dezer beide dagen vóór den dag vóór het Chanukafeest (ערב חנוכה).

Art. 82.

De Chanukalichten worden vóór het Maärieb-gebed ontstoken.

Op den eersten avond van het Chanukafeest vóór het שמונה עשרה-gebed, herinnert de koster aan de inlassching van על הנסים in dit gebed, door het luide uitspreken dezer twee woorden.

Ook des ochtends branden die lichten en op den achtsten dag, wanneer deze een werkdag is, den geheelen dag tot na het Maärieb-gebed.

Wanneer de eerste avond van het Chanuka-feest een Vrijdagavond is, dan ontsteekt men de Chanuka-lichten na het שמונה עשרה-gebed vóór לכו נרננה; anders

Omtrent de gebruiken van ראש חדש טבת op Sabbath, zie: Kislew, art. 83.

Op den vastendag van den 10^{den} Tebeth worden de סליחות in het עשרה עשרה-gebed voorgedragen, in het ישראל-gebed תחנון ingelascht en na den קדיש van תחנון, אל ארך, תחנון אפים uitgesproken.

Wanneer echter bij het ochtendgebed een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter synagoge aanwezig is, dan wordt שומר ישראל in het תחנון van het Mincha-gebed ingelascht, tenzij de 10de Tebeth op Vrijdag invalt, in welk geval men ook bij het Mincha-gebed het uitspreken van תחנון en שומר ישראל achterwege laat.

K. Schebat

Art. 86.

Op den 15^{den} Schebat wordt des ochtends het תחנון-gebed *niet*, maar wel למנצח uitgesproken, waarbij dan ook een rouwbedrijvende de gemeente mag voorgaan.

Bij het Mincha-gebed echter zoowel van den 14^{den} als van den 15^{den} Schebat, wordt het תחנון-gebed wel gelezen.

Valt deze dag op een Sabbath in, dan wordt צדקתך wel gelezen.

L. Adar

Art. 87.

Op den 14^{den} en 15^{den} van den eersten en tweeden Adar worden תחנון, אל ארך אפים, למנצח niet gelezen.

Omtrent het voorgaan der gemeente in het lezen van קדושת ובא לציון door een rouwbedrijvende geldt de bepaling van ערב פסח (zie art. 27 alinea 3).

Art. 88.

Wanneer op פ' זכור, שבת פ' שקלים of פ' פרה een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter synagoge aanwezig is, dan

worden אופן en זולת van het besnijdenisfeest gelezen.

Indien פ' שקלים en het Nieuwemaansfeest samenvallen, dan wordt het אופן van het Nieuwemaansfeest overigens de פיוטים van פ' שקלים gelezen; als הפטרה wordt ook dan בן שבע שנים gelezen.

Is dan een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter synagoge aanwezig, dan worden het אופן van het Nieuwemaansfeest, זולת van het besnijdenisfeest, de overige Pioetiem echter van פ' שקלים gelezen.

Art. 89.

Op den Sabbat vóór het Poerimfeest worden door den koster afgekondigd de tijdstippen, waarop de beide vervroegde ochtenddiensten op Poeriem beginnen en tevens herinnerd aan de gelegenheid tot het storten van מחצית השקל na het Mincha-gebed op תענית אסתר.

Op den avond van het Poeriemfeest wordt door den koster het tijdstip afgekondigd, waarop de dienst den volgenden ochtend begint.

Art. 90.

Op תענית אסתר worden de סליחות in het עשרה שמונה עשרה-gebed voorgedragen, in het תחנון-gebed wordt שומר ישראל ingelascht en na den קדיש van het תחנון-gebed אל ארך אפים uitgesproken.

Is bij het ochtendgebed dezen dag een der drie hoofdpersonen eener besnijdenis ter synagoge aanwezig is, dan wordt, zoo deze vastendag vervroegd wordt (zie volgende alinea), שומר ישראל bij het Mincha-gebed in het תחנון-gebed ingelascht,

Indien Poeriem op Zondag invalt, dan wordt תענית אסתר op den voorafgaanden Donderdag gevierd.

Na het Mincha-gebed van תענית אסתר, onverschillig of deze al dan niet vervroegd is, wordt מחצית השקל geofferd.

Voor שמונה עשרה van het avondgebed herinnert de koster aan על הניסים.

Art. 91.

Indien Poeriem op Vrijdag invalt, dan wordt op den daaropvolgenden Sabbath niet de הפסקה ראשונה יוצר van הניסים maar van הפסקה שנייה gelezen.

Op den avond van het Poeriemfeest wordt het geheele קדיש-gebed, na שמונה עשרה met inlassching van תתקבל, na het lezen der מגלה zonder deze inlassching geciteerd.

Begint het Poeriemfeest echter op Zaterdagavond, dan wordt het geheele קדיש-gebed na שמונה עשרה zonder de inlassching van תתקבל, na ואתה קדוש geciteerd.

De ochtenddienst begint ten 6¼ uur.

Eene besnijdenis in de synagoge heeft plaats vóór het lezen der מגלה.

Het Mincha-gebed wordt ten één uur, het daaropvolgende avondgebed in de Groote en in eenige andere Synagogen ten 8 ure gelezen.

§4.

Van de tijdstippen der godsdienstoefeningen.

Art. 1.

Het ochtendgebed begint:

A. Op Werkdagen.

- a. in den zomer, gerekend van den dag vóór het Paaschfeest, ten zes en een half ure;
- b. in den winter, gerekend van den eersten dag na שבת בראשית, tot den eersten Zondag na 22 November ten zeven ure; van den laatstgenoemden dag tot פרשת שקלים te 7¼ uur; van den laatstgenoemden Sabbath tot het Paaschfeest ten zeven uur.

B. Op Sabbath en Feestdagen.

C.

- a. van den eersten dag van het Paaschfeest tot שבת נח ten zeven ure;
- b. van den laatstgenoemden Sabbath tot dien, welke de week sluit, waarin men met het lezen van het מנחה-gebed – zie art. 2 – ten drien en een half uur begint, ten zeven en een half uur;
- c. van den laatstbedoelden Sabbath tot פרשת שקלים ten acht uur;
- d. van פרשת שקלים tot het Paaschfeest ten zeven en een half uur.

Het blijft echter het Kerkbestuur overgelaten, om naar omstandigheden het begin op werkdagen een kwartier, op Sabbath en feestdagen een half uur vroeger of later te bepalen.

Art. 2.

Het Mincha-gebed begint op de werkdagen:

Van	22 januari	tot	10 Februari	ten vier	ure
“	10 Februari	“	1 Maart	“ vier en een half	“
“	1 Maart	“	15 Maart	“ vijf	“
“	15 Maart	“	1 April	“ vijf en een half	“
“	1 April	“	15 April	“ zes en een half	“
“	15 April	“	1 Mei	“ zes en een half	“
“	1 Mei	“	1 Augustus	“ zeven	“
“	1 Augustus	“	22 Augustus	“ zes en een half	“
“	22 Augustus	“	10 September	“ zes	“
“	10 September	“	1 October	“ vijf en een half	“
“	1 October	“	15 October	“ vijf	“
“	15 October	“	1 November	“ vier en een half	“
“	1 November	“	1 November	“ vier	“
“	22 November	“	22 Januari	“ drie en een half	“

§ 5.

Van de bijzondere gelegenheden tot godsdienstoefeningen.

Art.1.

- A. Voor de vervroegde godsdienstoefeningen *des ochtends* zijn beschikbaar:

- 1^e. a. op werkdagen: in den winter de Derde Synagoge, in den zomer de Nieuwe Synagoge;
- b. op Sabbath: van שבת בראשית tot שבת פרשת שקלים de Derde Synagoge, van שבת פרשת שקלים tot שבת בראשית de Nieuwe Synagoge;
- c. op feestdagen: de Nieuwe Synagoge; dan
- 2e. voor het geheele jaar de Uilenburgerstraatsynagoge;
- 3e. voor het houden der *smeekgebeden* door de vereeniging לבוקר שומר één uur vóór het begin der dagelijksche godsdienstoefening: de Grootte Synagoge.
- B. Voor het verrichten van het *Mincha-gebed* ten twaalf en een half ure des middags: de Derde Synagoge; Op den dag vóór een Nieuwemaansfeest behalve de Derde Synagoge ook nog de Uilenburgerstr.-, Waterlooplein- en Rapenburgerstraatsynagoge, bij welk gelegenheid ook de gebeden van יום כפור קטן worden uitgesproken, waarbij dan echter de lezing van ויחל niet plaats heeft.
- C. Voor het uitspreken der *gebeden* van י"כ קטן en het lezen van ויחל op den gewonen tijd van het Mincha-gebed: a in den zomer, namelijk van den dag vóór ר"ח אלול tot dien vóór ר"ח ניסן. Alleen de Grootte Synagoge; b in de overige maanden van het jaar alle synagogen, wanneer tien personen aanwezig zijn, die den geheelen dag vasten.
- D. Voor het verrichten van het *Maärieb-gebed* met het begin van den nacht: a gedurende het gehele jaar met uitzondering van Sabbath en feestdagen: de Derde, en b gedurende de Omertelling ook de Uilenburgerstraatsynagoge.

HOOFDSTUK II

§ 1.

Van het lezen uit de Thora en de Profeten.

A. Uit de Thora

Art. 1.

De פרשיות worden in het algemeen verdeeld:

op שבת naar het Amsterdamsche תקון סופרים עם פ' רש"י נ"ע הפטרות enz.,
uitgave van G.I. Polak שנת תקפ"ז ;
op feestdagen naar de Amsterdamsche מחזורים דפוס פרובס שנת תקפ"ח

Uitzondering op dezen regel maken wegens het begin van אחרון:

שבת פ' ח"י שרה, תולדות, ויחי, יתרו, צו, תזריע, מצורע, קדושים, בחקתי, שלך לך, עקב, נצבים, יום הכפורים, שמיני עצרת, א' דפסח, ז' דפסח, אחרון דפסח וב' דשבועות.

de zes laatstgenoemden, zoo zij op een Sabbath invallen.

Art. 2.

Op שבת בראשית aldus פרשיות worden de

verdeeld:
ואחות תובל קין נעמה na ששי
אז הוכל לקרא וכו' na שביעי
כי לקח אתו וכו' na אחרון

Art. 3.

Op Sabbath

שביעי bij אחרון en	קדמה אל ארץ קדם na	שביעי is	פ' ח"י שרה
שביעי bij אחרון en	גם ברוך יהיה "	" "	תולדות
שביעי bij אחרון en	כאשר צום "	" "	ויחי
bij אחרון, יעננו בקול bij שביעי, ויגד משה את דברי העם אל ה' "	ששי "	" "	יתרו
שביעי bij אחרון en	המזבח סביב "	שביעי "	צו
שביעי bij אחרון en	והראה את הכהן "	" "	תזריע
שביעי bij אחרון en ששי bij שביעי, וכל כלי עץ ישטף במים	ששי "	" "	מצורע
enz. רביעי bij חמישי, שלישי bij רביעי, ואהבת לרעך כמוך אני ה'	שלישי "	" "	קדושים
שביעי bij אחרון en לאשר לו אחזת הארץ	שביעי "	" "	בחקתי
שביעי bij אחרון en תרומת לדרתיכם	" "	" "	שלך לך
na אחרון, זבת חלב ודבש na שביעי, ככוכבי השמים לרב	ששי "	" "	עקב

מראשית השנה ועד אחרית שנה

נצבים	”	”	”	”	”	”	”	”	enz. ששי bij שביעי, חמישי bij ששי, הפיצר ה' אלהיך שמה
יום הכפורים	”	”	”	”	”	”	”	”	שביעי bij אחרון, ששי bij שביעי, והקריב את השעיר החי
שמיני עצרת	”	”	”	”	”	”	”	”	enz. רביעי bij חמישי, שלישי bij רביעי, את הדבר הזה היום
א' דפסח	”	”	”	”	”	”	”	”	שביעי bij אחרון, ששי bij שביעי, וגם צדה לא עשו להם
ז' דפסח	”	”	”	”	”	”	”	”	שביעי bij אחרון, ויבקעו המים
אחרון דפסח	”	”	”	”	”	”	”	”	enz. evenals op שמיני עצרת
ב' דשבועות	”	”	”	”	”	”	”	”	” ” ” ” ” ”

Art. 4.

Op Sabbath :

נח	is	פ'	na	אחרון	ומשם הפיצר ה' על פני כל הארץ
לך לך	”	”	”	”	בשנה האחרת
וירא	”	”	”	”	בהר ה' יראה
ויצא	”	”	”	”	עד ביני ובינך
וישלח	”	”	”	”	לאלפיהם בארץ שעיר
וישב	”	”	”	”	ספרו נא לי
מקץ	”	”	”	”	ואתם תהיו נקים
ויגש	”	”	”	”	והאדמה לא תשם
שמות	”	”	”	”	לכו לסבלתיכם
וארא	”	”	”	”	לא היה ברד
בא	”	”	”	”	מימים ימימה
בשלח	”	”	”	”	עלו ראש הגבעה
משפטים	”	”	”	”	נעשה ונשמה
תרומה	”	”	”	”	het 2de והשקיהם כסף (Hoofdst. 27.11)
תצוה	”	”	”	”	וצפיתאתם זהב
כי תשא	”	”	”	”	בדברו אותו
ויקהל	”	”	”	”	het 2de והשקיהם כסף (Hoofdst. 38.11)
פקודי	”	”	”	”	het 2de כאשר צוה ה' את משה (Hoofdst. 40.32)
ויקהל – פקודי	”	”	”	”	waar is פקודי in שביעי
ויקרא	”	”	”	na	ונסלח לו
שמיני	”	”	”	”	שקץ הוא לא יאכל
תזריע-מצורע	”	”	”	”	waar is מצורע in שביעי
אחרי מות	”	”	”	”	is מפטיר
אחרי-קדושים	”	”	”	”	is קדושים in שביעי
אמור	”	”	”	na	לפני ה' תמיד
בהר	”	”	”	”	כפי שניו ישיב את גאלתו
בהר-בחקתי	”	”	”	”	waar is בחקתי in שביעי
במדבר	”	”	”	na	het 1ste ושמו בדיו (Hoofdst. 4.6)
נשא	is	פ'	na	אחרון	אחיעזר בן עינן
בהעלתך	”	”	”	”	והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה
קרח	”	”	”	”	לא ינחלו נחלה
חקת	”	”	”	”	ויקח את כל ארצו מידו עד ערנן
בלק	”	”	”	”	וגם בלק הלך לדרכו
חקת-בלק	”	”	”	”	waar is בלק in שביעי

פינחס	”	”	”	na	het 1ste מנחתה ונסכה (Hoofdst. 29.16)
מטות	”	”	”	na	כאשר אדני דבר
מסעי	”	”	”	”	בן מטה בני יוסף דברים
מטות-מסעי	”	”	”	waar	is מסעי in שביעי
דברים	”	”	”	na	תחת אשדת הפסגה מזרחה
ואתחנן	”	”	”	”	אשר על פני האדמה
ראה	”	”	”	”	לא תעשה מלאכה
שפטים	”	”	”	”	אשר נתן הי אלהיך לך
כי תצא	”	”	”	”	בכל מעשה ידיך
כי תבא	”	”	”	”	לא בלתה מעל רגליך
וילך	”	”	”	waar	de מפטיר begint
נצבים-וילך	”	”	”	”	is וילך in שביעי
האזינו	”	”	”	”	is מפטיר
א' דראש השנה	”	”	”	na	כי שם נשבעו שנהם
א' דסוכות	”	”	”	”	het 2de כל מלאכת עבדה לא תעשו (Hoofdst. 23.36)
חול המועד פסח	”	”	”	”	ולא יראו פני ריקם
חול המועד סוכות	”	”	”	”	” ” ” ”

B. Uit de Profeten.

Art. 5.

Den Sabbath, waarop twee afdeelingen uit de תורה worden gelezen, wordt de הפטרה der 2de afdeeling uitgesproken, met uitzondering van den Sabbath אחר-קדושים, waarop כבני כשיים, הלא, en van den Sabbath נצבים-וילך, waarop שוש אשיש als הפטרה wordt gelezen.

Indien ראש חדש op een Sabbath invalt, dan wordt, al is het ר"ח אב or אלול, gelezen השמים כסאי; is het echter ר"ח טבת, dan wordt als הפטרה die van שבת חנוכה שבת חנוכה gelezen, רני ושמחי, *zonder* bijvoeging van de twee laatste verzen van השמים כסאי, terwijl op פרשת שקלים en החודש, zoo deze op ראש חדש invallen, השמים כסאי volstrekt niet wordt uitgesproken.

Art. 7.

Op שבת שקלים en החודש, alsmede op den Sabbath, onmiddellijk na ר"ח אלול voorafgaande, wordt de הפטרה מחר חודש *niet* gelezen.

Art. 8.

De	הפטרה	te	lezen	op	פרשת	ויצא	is	ועמי	תלאים	tot	בארץ	תלא	ב.ותחמ			
”	”	”	”	”	”	וישלח	”	”	”	”	”	”	חזון	עובדי'		
”	”	”	”	”	”	פקודי	”	”	”	”	”	”	”	ותשלם	כל	המלאכה
”	”	”	”	”	”	אחרי	”	”	”	”	”	”	”	הלא	כבני	כשיים
”	”	”	”	”	”	קדושים	”	”	”	”	”	”	”	התשפט	התשפט	

Worden הלא כבני כשיים: הפטרה te zamen gelezen, dan is de

Wordt op פ' אחריים de הפטרה van מחר חודש gelezen, dan is הלא כבני כשיים de הפטרה van קדושים.

De הפטרה, te lezen op שבת שובה is: שובה ישראל tot בשלו בם ופושאים יבשלו en daarna תקעו בשופר.

De הפטרה, te lezen op den Sabbath tussen יום כפור en סכות, is דוד.

De הפטרה: וערבה wordt slechts dan gelezen, wanneer ערב פסח op Sabbath invalt.

Art. 9.

Op שבת שבת חול מועד דסכות wordt als slot מקדש השבת gelezen ברכת הפטרה van de שבת חול מועד דפסח en וישראל והזמנים wordt de ברכה besloten met de woorden מקדש השבת, zonder meer.

§ 2.

Van het lezen uit twee of meer Wetsrollen.

Art. 10.

Wanneer uit twee H. Wetsrollen gelezen wordt, dan wordt, na de lezing uit de eerste, de tweede Wetsrol naast de eerste op de Biema gelegd en dan het קדיש-gebed uitgesproken.

Evenwel wordt op die dagen van het Chanoeka-feest, die met het Nieuwemaansfeest samenvallen, alsook op de “middendagen” van het Paaschfeest, met uitzondering van den Sabbath dezer dagen, het קדיש-gebed eerst na de lezing uit de tweede Wetsrol uitgesproken, waarbij dan de eerste Wetsrol niet op de Biema wordt nedergelegd.

Art. 11.

Wanneer uit drie Wetsrollen gelezen wordt, dan spreekt men het קדיש-gebed uit na de lezing uit de tweede wetsrol, nadat

men vooraf de derde, maar niet ook de eerste, op de Biema gelegd heeft.

§ 3.

Van het lezen van ויחל op יום כפור קטן.

Art. 12.

Op יום כפור קטן wordt bij het ochtendgebed in geen geval en bij het middaggebed alleen dan uit de Thora ויחל gelezen, wanneer ter Synagoge aanwezig zijn tien kerkelijk meerderjarige personen, die den geheelen dag vasten.

§ 4.

Van de gerechtigden tot het lezen uit de Thora.

Art. 13.

Een bruidegom, die nooit gehuwd was, heeft op zijn trouwdag of op den Sabbath vóór of ná dezen dag, en een weduwnaar, die hertrouwt, op zijn trouwdag of op den hierop volgenden Sabbath aanspraak, om voor de Thora geroepen te worden, evenzoo een kerkelijk meerderjarige op den Sabbath der viering dezer meerderjarigheid, de echtgenoot eener kraamvrouw op den Sabbath van haar eerste bezoek ter Synagoge na hare bevalling, een gevader en de Tokéa en מתקיע op den eersten dag of, zoo deze dag op eene Sabbath invalt, den tweeden dag van het Nieuwjaarsfeest.

Deze aanspraak beperkt zich echter: voor den bruidegom en den weduwnaar, die hertrouwt, tot de synagogen, waarin zijzelf of hun vader of schoonvader, voor een kerkelijk meerderjarige tot die, waarin zijn vader, voor den echtgenoot eener kraamvrouw tot die, waarin hij, voor den gevader tot die, waarin de vader van het te besnijden kind, zoo deze in geene gemeente-Synagoge eene zitplaats heeft, de gevader, of zoo ook deze in de zoeven genoemde omstandigheid verkeert, de Mohel een zitplaats heeft.

Evenwel kan ook hij, die wegens behoeftige omstandigheden geene zitplaats heeft, de bedoelde aanspraak doen gelden in de Derde, Rapenburgerstraat-, Lange Houtstraat- en Waterlooplein-synagoge.

Art. 14.

Een fungeerende Parnas is aan de beperkende bepalingen, vermeld in art. 13 alinea 2, niet onderworpen en strekt zich zijne aanspraak over alle synagogen uit.

Het fungeerend kerkbestuur, de kerkvoogden en kerkelijke ambtenaren nemen bij concurrentie geen deel aan de loting, vermeld in art. 15 alinea 2, en hebben als gerechtigden, **חיובים** en bij **קדיש** de meeste aanspraak in *die* Synagoge, waar zij hunne functie bekleeden.

Uiterlijk den dag **שבת** **וֹרֵר**, zoo deze niet met **י"ט** samenvalt, moeten de **חיובים** aan den koster van hun voornemen kennis geven.

Art. 15.

In het geval, dat twee of meer gerechtigden tegelijkertijd hun aanspraak doen gelden, is de volgorde der bevoorrechten deze:

- 1^e een bruidegom, die nooit gehuwd was op den Sabbath **וֹרֵר** den trouwdag of op dezen zelf;
- 2^e een weduwnaar, die hertrouwt, op den Sabbath na den trouwdag of op dezen zelf;
- 3^e de gevader;
- 4^e de echtgenoot eener kraamvrouw op den Sabbath van haar eerste bezoek ter Synagoge na hare bevalling;
- 5^e de kerkelijk meerderjarige;
- 6^e de bruidegom, die nooit gehuwd was, op den Sabbath na den trouwdag.

Bij gelijke aanspraak beslist het lot. De door het lot niet begunstigde kan echter op denzelfden Sabbath bij het Mincha-gebed of den volgenden Sabbath zijn aanspraak doen

gelden, zoo deze dan niet met eene andere, nieuwe aanspraak in botsing komt.

In het algemeen heeft eene nieuwe aanspraak het voorrecht boven een oude, zelfs wanneer deze op zich zelf gewichtiger is.

Art. 16.

Een kerkelijk meerderjarige op den vieringsdag dezer meerderjarigheid kan, al heeft hij ten gevolge van botsing met een bevoorrechte zijne aanspraak bij de ochtendlezing uit de Thora verloren, evenwel toegelaten worden, om de door hem bestudeerde afdeeling uit de Thora als Koré voor te lezen, en heeft buitendien aanspraak, om bij het Mincha-gebed op denzelfden Sabbath of op den daarop volgenden Sabbath des ochtends voor de Thora geroepen te worden, zoo hij dan niet met eene nieuwe aanspraak in botsing komt.

Art. 17.

De in de vorige artikels bedoelde aanspraak kan men alleen doen gelden bij het ochtendgebed, niet echter bij het Mincha-gebed op Sabbath, noch op een feestdag, al valt deze met een Sabbath samen. Evenmin kunnen de echtgenoot eener kraamvrouw en de kerkelijk meerderjarige bedoeld in art. 13, op werkdagen hunne aanspraak doen gelden.

Art. 18.

Ongehuwden – wedusnaars *niet* ingesloten – worden op feestdagen alleen als מִפְּטִיר voor de Thora geroepen.

Uitzonderingen hierop zijn Ahroniden en Leviëten, zoo zij op dien dag gevaders of kerkelijk meerderjarig zijn, of zoo geen gehuwde Ahronide of Leviëter ter Synagoge aanwezig is.

§ 5.

Van de volgorde der voor de Thore geroepenen.

Art. 19.

De volgorde van hen, die na den Ahronide en Leviet voor de Thora geroepen worden, is deze:

- 1e de Opperrabbijn; ook elders fungeerende, maar hier vertoevende Opperrabbijn;
- 2e een lid van het Rabbinaat alhier;
- 3e een fungeerende Parnas of oud-Parnas der gemeente;
- 4e hij, die den kerkelijken titel van Moré, en
- 5e dien van Chaber bezit;
- 6e fungeerende Kerkeradsleden en
- 7e de meer gevorderde in leeftijd.

Art. 20.

Wanneer geen Ahronide ter synagoge aanwezig is, dan wordt ook geen Leviet voor de Thora geroepen, tenzij dat deze behoort tot de gerechtigden, bedoeld in art. 13 of op dien dag den sterfdag van zijne ouders herdankt.

Hoofdstuk III.

Van het Kaddisch-gebed.

§ 1.

Van de verschillende categoriën van rouwbedrijvenden en de rubrieken van
קדיש.

Met het oog op de aanspraak der rouwbedrijvenden op het uitspreken van het קדיש-gebed, worden zij in zes categoriën en het het gebed in drie rubrieken verdeeld:

A. Rouwbedrijvenden.

- 1^e Vóór de begrafenis (און).
- 2^e Gedurende de eerste zeven rouwdagen (שבועה),
 - a in gewone gevallen,
 - b bij het vernemen van het doodsbericht van vader of moeder *binnen* en,
 - c na zeven dagen van hun overlijden.
- 3^e Bij hun eerste bezoek ter synagoge,

- a na verloop der eerste zeven rouwdagen,
 - b na het eindigen van den rouw dezer dagen door de intrede van een feest,
- en,
- c na de begrafenis vóór het begin van den rouwtijd der eerste zeven dagen, doordien de begrafenis te midden van een feest plaats heeft gehad.
- 4^e Gedurende de eerste elf maanden van het rouwjaar over ouders.
- 5^e Op den laatsten dag dezer elf maanden; en
- 6^e Op den jaarlijks terugkeerenden sterfdag van ouders (יאהרציט).

B. Kaddisch-gebed.

- 1^e Geheel קדיש met תתקבל na ובא לציון waaraan verbonden is het voorgaan in het lezen van ובא לציון, למנצח, אשרי.
- 2^e Geheel קדיש zonder תתקבל:
- a na עלינו van het avond- en ochtend-gebed, na תהלים, שיר היחוד (op Sabbath en Feestdagen na הכבוד (שיר הכבוד), na den psalm ליום השבת שיר ליום op Vrijdagavond en na de drie rollen van קהלת, שיר השירים, רות:
 - b na den tempelpsalm (שיר של יום), na מנחה-gebed op Sabbath in den winter en (geheel קדיש met bijvoeging van ועל רבנן (על ישראל ועל רבנן) na פרקי אבות vóór het מנחה-gebed op Sabbath in den zomer; zie Hoofdstuk I, art. 31 en 79.
- 3^e half קדיש.
- a voor de luide herhaling van het שמונה עשרה-gebed des ochtends op werkdagen; en
 - b na den psalm, die de godsdienst-oefeningen des ochtends op werkdagen sluit,
 - welke beide קדישים door het

uitspreken van ברכו naast (de rechterzijde van) de Biema gevolgd worden.

§ 2.

Van de bijzondere קדישים.

Art. 2.

De קדיש na den dagelijkschen tempelsalm, na ברכי נפשי, פרקי אבות, וברכי נפשי en na שיר הכבוד op den avond van den Grooten Verzoendag wordt *tegelijk* uitgesproken door *alle* in de synagoge aanwezige rouwbedrijvenden van elke categorie in het Tallith gehuld en geschaard rondom den voorzanger.

Art. 3.

Op den קדיש van rubriek 3^b hebben de rouwbedrijvenden der zesde categorie *geen* aanspraak.

Art. 4.

Op de קדישים van den uitgang van den Sabbath, van dien der feestdagen, van יום קטן en den 9^{den} Ab hebben de rouwbedrijvenden van *alle* categoriën gelijke aanspraak.

De toewijzing geschiedt door het lot.

Art 5.

Op den קדיש na השבת ליום שיר מזמור op Vrijdagavond heeft de rouwbedrijvende der vijfde en zesde categorie *geene* aanspraak.

§ 3.

Van de gerechtigden.

Art. 6.

Het recht op het uitspreken van het קדיש-gebed is gebonden aan het bezit (in eigendom, huur of ambtshalve) van eene bepaalde zitplaats in eene der gemeente-synagogen en bepaalt zich alleen tot deze Synagoge.

Hij, die in meer dan ééne Synagoge eene zitplaats occupeert, heeft alleen in ééne Synagoge het recht, het $\Psi\text{ד}י\text{ק}$ uit te spreken.

Art. 7.

Kinderen tot den leeftijd van achttien jaar deelen in dit recht van hun vader bij diens leven, en ook na diens overlijden, zoo hij op dat tijdstip eene bepaalde plaats in eene der gemeente-synagogen bezeten heeft.

Gehuwden of ongehuwden, die geheel of ten dele in hun onderhoud voorzien, zijn van het genot van dit recht uitgesloten.

Art. 8.

Den behoeftigen wordt gelegenheid gegeven, om het $\Psi\text{ד}י\text{ק}$ -gebed te verrichten.

Te dien einde wordt door het Kerkbestuur maandelijks eene der volgende vier synagogen: de Derde, die in de Rapenburgerstraat, aan het Waterlooplein, en in de Lange Houtstraat beurtelings aangewezen, waar de behoeftigen met dezelfde rechten als de bezitters van bepaalde plaatsen in deze synagogen het $\Psi\text{ד}י\text{ק}$ -gebed uitspreken.

Art. 9.

Voor het zieleheil van hen, die in het bezit van het volle genot der rechten als gemeentelid zonder mannelijke kinderen overleden zijn, kan hun kleinkind of een ander in eene der art. 8 genoemde synagogen het $\Psi\text{ד}י\text{ק}$ -gebed uitspreken, doch op de volgende voorwaarden: Tegenover een gewonen rouwbedrijvende heeft hij alleen op een derde der beschikbare $\text{ד}י\text{ק}\Psi$ aanspraak; deze aanspraak kan hij alleen doen gelden, wanneer hijzelf eene bepaalde plaats in eene der gemeente-synagogen, of die overledene, voor wiens zieleheil hij ihet $\Psi\text{ד}י\text{ק}$ -gebed wenscht uit te spreken, bij zijn overlijden aan deze voorwaarde bewantwoord heeft, of eindelijk beiden tot de behoeftigen behooren.

Een verpleegde in het gesticht Megadlé Jethomim alhier staat in *dit opzicht* op ééne lijn met hem, die in eene der gemeente-synagogen eene bepaalde plaats heeft.

Art. 10.

Een vreemdeling, die slechts eenige dagen hier vertoeft, heeft, zoo hij tot de vierde, vijfde, of zesde categorie van rouwbedrijvenden behoort, aanspraak op *één* שדיק onder rubriek 2^a en 3^a. Hij neemt echter als rouwbedrijvende der zesde categorie geen deel aan de loting, bedoeld bij art. 22.

Een honorair lid echter heeft dezelfde aanspraak als de gerechtigde, bedoeld in art. 6.

§4.

Van de voorrechten.

Art. 11.

Een rouwbedrijvende der eerste categorie (און) heeft op Sabbath, feestdagen, Poerim en den 9^{den} Ab aanspraak op een der (afzonderlijk uit te spreken) שדיקים, vermeld in rubriek 2.

Art. 12.

Een kerkelijk meerderjarige der 2de categorie a en b heeft op Sabbath, Poerim en den 9^{den} Ab aanspraak op alle afzonderlijk uit te spreken שדיקים, vermeld in art. 1^b onder rubriek 2^a.

Is echter tegelijkertijd met hem een kerkelijk minderjarige rouwbedrijvende van dezelfde categorie of een kerkelijk meerderjarige van de tweede categorie c ter synagoge aanwezig, dan doet hij ten behoeve van *ieder* hunner afstand van een שדיק.

Art. 13.

Een kerkelijk meerderjarige rouwbedrijvende der tweede categorie c heeft op Sabbath, Poerim en den 9^{den} Ab en een kerkelijk minderjarige rouwbedrijvende

der tweede categorie *a* en *b* heeft altijd aanspraak tegenover de rouwbedrijvenden der derde, vierde en vijfde categorie op alle םדישיק, tegenover die der eerste categorie op alle םדישיק *min één*, tegenover die der zesde categorie alleen op één שדיק.

Art. 14.

Een kerkelijk meerderjarige rouwbedrijvende der *tweede* categorie, wiens rouwtijd der eerste zeven dagen op een Sabbath eindigt, heeft op Vrijdagavond en Sabbath-ochtend aanspraak op alle םדישיק, en wel: op Vrijdagavond zelfs tegenover rouwbedrijvenden der zesde categorie, op Sabbathochtend echter tegenover deze categorie alleen op den שדיק na de psalmen.

Art. 15.

Een rouwbedrijvende der *derde* categorie heeft tegenover rouwbedrijvenden der vierde en vijfde categorie aanspraak op de םדישיק der eerste en derde en één der tweede rubriek, tegenover die der zesde categorie heeft hij echter in het geheel geen aanspraak.

In het laatstgenoemde geval echter kan hij bij een volgend bezoek, zoo dan geen rouwbedrijvende der zesde categorie aanwezig is, eenmaal de bovengenoemde aanspraak doen gelden.

Art. 16.

Een rouwbedrijvende der derde categorie *b* heeft op den eersten dag van zijn synagoge-bezoek tegenover de rouwbedrijvenden van de derde *a* en de vierde tot en met de zesde categorie aanspraak op alle םדישיק, doch op de overige feestdagen, voor zooverre zij *binnen* de zeven dagen van het overlijden vallen, kan hij deze aanspraak alleen doen gelden tegenover die der derde, vierde en vijfde, tegenover die der zesde echter heeft hij slechts aanspraak op *één* שדיק.

Art. 17.

Een rouwbedrijvende der derde categorie *c* heeft, tegenover de rouwberijvenden der derde categorie *a* en de vierde tot en met de zesde, op den dag eersten dag van zijn synagogebezoek na de begrafenis aanspraak op alle םישיק, doch op de volgende feestdagen en den eersten Sabbath na het feest, zoo deze sabbath *binnen* de zeven dagen van het overlijden valt, kan hij deze aanspraak aleleen doen gelden tegenover die der derde *a*, der vierde en vijfde, maar niet tegenover die der zesde, in elk geval heeft hij aanspraak op één שיק.

Aanspraak op één שיק heeft hij altijd op den eersten Sabbath na het bedoelde feest, zelfs wanneer deze Sabbath buiten de grens der eerste zeven dagen van het overlijden ligt.

Art. 18.

Rouwbedrijvenden der *vierde* categorie hebben bij afwezigheid van rouwbedrijvenden der andere categoriën aanspraak op de םישיק aller rubrieken, die dan beurtelings door hen volgens rooster uitgesproken worden.

Wie hunner zijne beurt verzuimt, heeft geen aanspraak op herstel.

Art. 19.

Een rouwbedrijvende der vijfde categorie heeft tegenover die der vierde aanspraak op *alle* םישיק.

Art. 20.

Een rouwbedrijvende der zesde categorie heeft aanspraak in de eerste plaats op een der םישיק van rubriek B 2a, dan op die van B 1^e en B 3^a.

Art. 21.

Zijn er twee rouwbedrijvenden der zesde categorie aanwezig, dan spreekt de een den שיק van rubriek B 1^e en de ander dien van

rubriek B 3a uit. Doch wordt deze verdeling nader door het lot aangewezen.

Evenzoo beslist het lot, wie hunner den eersten *שידוך* van rubriek B 2a uitspreekt.

Art. 22.

Is het aantal rouwbedrijvenden der zesde categorie grooter, dan dat der *שידוכים* onder B 2a, dan worden de *שידוכים* van B 1 en B 3a met de zoeven genoemde tot ééne groep vereenigd en door het lot aan ieder belanghebbende een *שידוך* toegewezen.

Is het aanwezige aantal dezer categorie grooter, dan het aantal *שידוכים* der nieuw gevormde groep, dan beslist het lot, wie aan de loting der verdeling deelneemt.

De door het lot uitgeslotene kan dan in eene *andere* synagoge zijn aanspraak doen gelden.

Art. 23.

Onvrijwillige afwezigheid bij de loting, in het vorige artikel vermeld, ontnemt den belanghebbende niet het recht op de nog uit te spreken *שידוכים*: Ten zijnen behoefte vindt dan een nieuwe loting plaats.

§ 5.

Algemene bepaling

Art. 24.

Aan een dubbel rouwbedrijf van dezelfde categorie zijn niet meer rechten, dan aan een eenvoudig verbonden.

Hoofdstuk IV.

§ 1.

Van het Decorum.

Art. 1.

Ongehuwden beneden het twintigste jaar mogen in geen geval bij *אשרי ובא לציון* de gemeente in het gebed voorgaan.

Art. 2.

Ongehuwden of zij, die niet geïmmatriculeerd zijn, uitgezonderd, zij, die tijdelijk hier vertoeven, אורח באקראי, en hij, die als ראש השנה or תוקע or מתקיע fungeert, worden op het Nieuwjaarsfeest, den Grooten Verzoendag, שבת טובה, en בא רבא הושענא noch voor de Thora geroepen, noch toegelaten tot het verrichten van eenige kerkelijke functie, ook פתיחת שיר הכבוד, behalve die van het openen en sluiten der H. Arke, פתיחות.

Eene uitzondering ten opzichte van het roepen voor de Thora op שבת טובה maken echter zij, die tot de groep gerechtigden behooren, vermeld Hoofdstuk II, art. 13.

Art. 3.

Kinderen beneden den leeftijd van dertien jaren mogen op feestdagen, den Sabbath der middendagen van een feest, שבת יתרו, de ד' פרשיות, en van 17 Tammoez tot שבת בראשית niet als מפטיר voor de Thora geroepen worden.

Art. 4.

Op den Sabbath, waarop een jongeling zijne kerkelijke meerderjarigheid (בר מצוה) viert, kan hij bij het ochtendgebed uit de H. Schrift slechts één der stukken (פרשיות), waarin de wekelijksche afdeeling, verdeeld is, doch niet dat, wat voor den מפטיר bestemd is, voorlezen.

Art. 5.

Over hem, die voor de Thora wordt geroepen, wordt na de lofzegging na het voorlezen, een zegen uitgesproken (מי (שברך), waarin hij bij naam genoemd wordt.

In dezen zegen worden ook zijne naaste bloedverwanten ingesloten, doch alleen door vermelding der Hebreeuwsche woorden, die hunne verwantschappelijke verhouding tot hem uitdrukken, aldus zonder vermelding van hunne namen.

Art. 6.

Bij het roepen voor de Thora zoowel, als bij het uitspreken van een מי שברך, voorts bij het gebed voor eene kraamvrouw, een zieke en de zielerust van overledenen, worden alleen de Hebreeuwsche of kerkelijke namen gebezigd, zonder bijvoeging van titels of eenige andere omschrijving van stand, hoedanigheid of maatschappelijke positie.

Eene uitzondering hierop maken Ahroniden, Levieten, de bruidegommen der wet op שמחת תורה, een jonggehuwde op den trouwdag en den Sabbath vóór of ná het huwelijk, en hij, die in het bezit is van een door den opperrabbijn, of die hem vervangt, verleenden of erkenden kerkelijken titel; bij dezen wordt hunne hoedanigheid (כהן, לוי, חבר חתן, מורינו, חבר

toevoegen בר מצוה

Art. 7.

Behalve de in Hoofdstuk V, art. 1. vermelde, *verplichte* מי שברך, kan ook een voor de gemeente uitgesproken worden.

מתנה לבית הכנסת הזה

Art. 8.

Wordt een kerkelijk meerderjarige op den dag der viering zijner meerderjarigheid, een nieuw gehuwde op den eersten Sabbath na zijn huwelijk, de vader van een nieuw geboren zoon of dochter, de gevader van een op denzelfden dag besneden of te besnijden kind en de bruidegommen der wet op שמחת תורה voor de Thora geroepen, dan kan ook nog een מי שברך tusschen de eerste en tweede מי שברך uitgesproken worden. De מי שברך over de moeder van het nieuw geboren kind en dit kind kan ook uitgesproken worden, wanneer de vader niet ter Synagoge aanwezig is of niet voor de Thora geroepen kan worden.

In dezen מי שברך worden vader en moeder van den eerstgenoemde, de vrouw van den tweede, de vrouw en het nieuw geboren kind van den derde, het besneden of

te besnijden kind, en eindelijk de vrouw en de medebruidegom en diens vrouw van den vierde bij naam genoemd.

Art. 9.

Het openrollen der ספר תורה na het lezen, om hare binnenzijde der gemeente te toonen ('הגבה), geschiedt vóórdat zij van de Biema genomen wordt, waarbij niet meer dan drie kolommen worden opengerold.

Art. 10.

Het waarnemen van godsdienstige functiën als het uitspreken van den priesterzegen, het שדיק-gebed, de lofzeggingen over de Thora, het openen en sluiten der H. Arke, het opheffen en dichtrollen der Thora mag niet zonder Tallith en hoed geschieden.

Kinderen beneden de dertien jaar echter mogen het שדיק-gebed en de functie van עץ םיח ook met een ander hoofddeksel op verrichten.

Art. 11.

Op het Nieuwjaarsfeest bij den ochtenddienst en den Grooten Verzoendag hebben de voorzangers, voorlezers (ook die uit de Thora) en de Tokeiem de doodskleederen aan.

Art. 12.

Op den Grooten Verzoendag en den negenden Ab mag niemand ter synagoge, en op feestdagen geen Ahronide gedurende het uitspreken van den priesterzegen, lederen schoeisel aanhebben.

Art. 13.

Met uitzondering van den opperrabbijn mag niemand bij het binnentreden in de synagoge in het Tallith gehuld zijn.

Art. 14.

Het formulier, waarin vóór het uitspreken der lofzegging over wijn bij **הבדלה, קידוש**, besnijdenissen en huwelijksinzegeningen de aandacht (verlof, **סברי**) der geestelijke autoriteiten, Ahroniden en der gemeente gevraagd, luidt aldus:

סברי מורה מורנו הרב כהנים מרנן ורבנן ורבתי;

Een Ahronide, die deze lofzegging uitspreekt, laat het woord: **כהנים** achterwege.

Art. 15.

Voor het houden van eene predikatie in eene gemeentesynagoge wordt de toestemming van den opperrabbijn en van het kerkbestuur vereischt.

Art. 16.

Alleen de besnijdenis van een kerkelijk echtelijk kind kan in de synagoge plaats hebben, doch ook deze niet zonder voorafgaande kennisgeving aan het kerkbestuur.

Art. 17.

Er kan voor een zieke, een voorspoedige reis van vrienden en kennissen een gebed uitgesproken worden.

Wanneer op Sabbath en feestdagen voor een zieke gebeden worden uitgesproken, dan mag alleen een der naaste bloedverwanten ten behoeve daarvan offeren.

Art. 18.

Er kan ten behoeve der zielerust van overleden bloedverwanten vrienden of kennissen:

- a. gedurende het geheele rouwjaar, op bepaalde dagen of op den jaarlijks terugkeerenden sterfdag licht ontstoken worden;
- b. eene gebed uitgesproken worden, en wel: op gewone werkdagen vóór **אשרי ובא לציון**;
op bijzondere dagen (Sabbath, feestdagen, Maandag, Donderdag enz.) vóór het terugbrengen der Thora

naar de Heilige Arke. – In dit gebed wordt de overledene bij naam genoemd (Zie: Hoofdst. IV art. 5).

De namen van hen, voor wier zielerust ten eeuwigen dage het genoemde gebed uitgesproken wordt, worden in het synagoge-register ingeschreven.

Art. 19.

Over de volgende ceremoniën kan door de gemeenteleden beschikt worden tegen betaling van een som, waarvan het minimum bij tarief vastgesteld is: het nemen uit en terugplaatsen der ספרי תורה in de H. Arke, het dragen van ספר שני ושלישי naar en van de Biema, het opheffen en dichtrollen der ספרי תורה na de voorlezing (הגבהה, גלילה) (ועץ חיים), het openen en sluiten der H. Arke bij bijzonder plechtige gebeden, als bij het reciteeren van שיר הכבוד, dan op den dag vóór en op den Grooten Verzoendag zelf en aan het slot van het טל- en גשם-gebed, het lezen van הפטרה, het gebruik maken van אתרוג שני en אתרוג ראשון, het voorrecht om קדוש en חתן en חתן תורה als הברלה en het fungeeren als בראשית.

Bij gebrek aan gegadigden, bij afwezigheid in de Synagoge van hem, die het recht van beschikking verkregen, maar daarvan nog geen gebruik gemaakt of wel iemand daarvoor aangewezen heeft, die echter mede afwezig is, beschikken in de Groote Synagoge het kerkbestuur, in de andere Synagogen de kerkvoogden over deze functiën. De zoovevengenoemden beschikken *altijd* over de functie van het openen der H. Arke ter gelegenheid van het uitspreken van het gebed voor het Koninklijke Huis, over de ceremoniën op תשעה באב bij den ochtenddienst, over het nemen der ספרי תורה uit en terugplaatsen in de H. Arke op שבת הגדול en שבת שובה in de Groote Synagoge bij den middagdienst en over het lezen der הפטרה op שבת חזון.

Art. 20.

In alle synagogen herinnert de koster de synagogebezoekers:

- a. Bij den ochtenddienst op den dag
ויום כפור קטן;
יום כפור קטן;
- b. bij den ochtenddienst op den dag van
יום כפור קטן aan het tijdstip, waarop
de middagdienst begint.
- c. Op den eersten avond van een
Nieuwemaansfeest aan het יעלה ויבא-
gebed door het luide uitspreken der
woorden: יעלה ויבא; is echter het
Nieuwemaansfeest slechts één dag,
door dat der woorden: ראש חדש;
- d. op den tweeden avond van het
genoemde feest aan hetzelfde door
het luide uitspreken der woorden :
ראש חדש;
- e. bij den ochtenddienst van den
Sabbath, voorafgaande aan den dag
waarop het nieuwe tijdstip van het
מנוחה-gebed begint, alsook bij den
ochtenddienst van dezen dag zelf,
aan de intrede ervan, alsmede bij den
ochtenddienst van den er op
volgenden Donderdag aan het begin
van den eerstvolgenden Sabbath.
Begint het nieuwe tijdstip op
Donderdag, dan wordt bij den
ochtenddienst van dezen dag
tegelijkertijd aan beiden herinnerd;
begint het op Vrijdag, dan wordt het
tijdstip van den ingang van den
Sabbath bij het ochtendgebed van
den voorafgaanden Donderdag
afgekondigd;
- f. op den Sabbath, voorafgaanden aan
een feestdag (ook שביעי של פסח en
שמיני עצרת), aan het tijdstip, waarop
den eersten avond der feestdagen het
avondgebed begint;
- g. op den Sabbath vóór den avond,
waarop men טל ומטר in het שמונה
עשרה-gebed begint in te lasschen,

alsook bij het avondgebed van dien dag zelf, aan de inlassching daarvan.

Art. 21.

Afkondigingen van welken aard ook geschieden bij den ochtenddienst op werkdagen **וּפְּנֵי לַצִּיּוֹן וּבֵּא לְצִיּוֹן**, op den Sabbath en feestdagen **וּפְּנֵי כְּאֵלֵהֵינוּ**, bij den avonddienst tusschen het **מִנְחָה**- en **מַעֲרִיב**-gebed (zie echter Hoofdstuk I, art. 62. alinea 1).

Art. 22.

De tijdstippen, waarop dagleijks de lijkstaatiën plaats hebben, worden, behalve op feestdagen, den gemeenteleden des ochtends medegedeeld door aanplakking in de synagogen.

Art. 23.

Alle synagogen worden gedurende het geheele jaar des ochtends, des middags en des avonds één half uur vóór den aanvang van den dienst geopend en een half uur na het einde der godsdienstoefening gesloten. De Grootte synagoge echter wordt op werkdagen des ochtends geopend kort vóór het begin der godsdienstoefening, aldaar vóór den gewonen ochtenddienst gehouden door de vereeniging **שׁוֹמֵר לְבִקְרָה**.

Art. 24.

Niemand mag zich in de synagoe van zijne plaats verwijderen, tenzij hij de synagoge verlaten wil, of tot het waarnemen van eenige kerkelijke functie geroepen wordt; evenmin mag men bij godsdienst-oefeningen, die men, met Tallith omhuld, houdt, zich daarvan vóór het einde van **עֲלִיּוֹת** ontdoen.

Zonder toestemming van het kerkbestuur mag zich niemand in het ruim tusschen de H. Arke en de Biema plaatsen.

Hoofdstuk V.

Van het offeren.

Art. 1.

Aan het eerste **מי שברך**, uitgesproken over hen, die voor de Thora geroepen worden (zie Hoofdstuk IV, art. 5) is op Sabbath, **חול המועד**, op een vastendag bij het **מנחה**-gebed en op feestdagen de verplichting verbonden tot het offeren van een door den kerkeraad vast te stellen som ten behoeve der gemeente.

Art. 2.

Er *kan* ook voor de volgende doeleinden geofferd worden: ten eerste ten behoeve van het Armbestuur, Talmud Thora, het Heilige Land, Beth-Hamidrasch, beide Weeshuizen, het Seminarium en het Kraamvrouwen-collegie; ten tweede ten behoeve der voorzangers en kosters, doch mag bij de laatstgenoemde categorieën geene bepaalde som genoemd worden.

Art. 3.

Van het verplichte offeren zijn vrijgesteld Ahroniden en Levieten, zoo zij niet als “gerechtigden” voor de Thora geroepen worden.

Art. 4.

Ook bij het uitspreken van andere **מי שברך** en gebeden is het offeren verplichtend, en wel bij het uitspreken:

- a. van het tweede **מי שברך** (zie: Hoofdst. IV, art. 7);
- b. van het derde **מי שברך** (zie Hoofdst. IV, art. 8);
- c. van het **מי שברך**, onmiddellijk na de besnijdenis in de Synagoge uitgesproken over het besneden kind; bij dit **מי שברך** kunnen alleen de **מוהל**, **בעל ברית** en **סנדק** offeren;
- d. van een gebed voor een zieke;
- e. van een gebed voor het gelukkig volbrengen van een te ondernemen

reis van een bloedverwant, vriend of kennis;

f. van het gebed voor de zielerust van bloedverwanten, vrienden of kennissen (zie Hoofdst. IV. art. 17 en 18);

g. van het gebed: הגומל.

Ook de som dezer offergelden wordt door den Kerkeraad vastgesteld.

Art. 5.

In al de gevallen, bedoeld in het vorig artikel onder litt. *a, b, c, d, e, f* en *g* kan ook ten behoeve van de gestichten, vermeld in art. 2, geofferd worden.

Art. 6.

De som der offergelden ten behoeve van der doeleinden, genoemd in de vorige artikelen, wordt door den kerkeraad vastgesteld.

Art. 7.

Voor het ontsteken van licht ten eeuwigen dage op den jaarlijks terugkeerenden sterfdag, of gedurende het geheel rouwjaar voor overleden bloedverwanten, vrienden en kennissen, of op andere dagen (zie: Hoofdst. IV, art. 18), of eindelijk naar aanleiding van blijde familiegebeurtenissen, kan eene door den kerkeraad vast te stellen som geofferd worden.

Hoofdstuk VI.

Van de rechten, verbonden aan schenkingen van wetsrollen en andere heilige voorwerpen.

Art. 1.

Wetsrollen kunnen niet alleen als geschenk, maar ook in bruikleen, heilige kleeden voor wetsrollen en voorhangsels echter alleen als geschenk gegeven worden, doch niet zonder toestemming van den voorzitter van het kerkbestuur.

Art. 2.

Er kunnen aan wetsrollen, der gemeente als geschenk of ook in bruikleen gegeven, en aan voorhangsels, der gemeente ten geschenke gegeven, privilegiën verbonden worden, doch niet voor langeren tijd dan tien jaar. Na verloop van dien tijd echter kunnen zij hernieuwd worden.

De wetsrollen en voorhangsels evenwel, vóór 1815 der gemeente ten geschenke gegeven of in bruikleen afgestaan, behouden de toen haar verleende privilegiën zoolang hun verder gebruik, naar het oordeel van het kerkbestuur, niet met de waardigheid der gemeente strijdig geworden is.

Art. 3.

De heilige wetsrollen en heilige voorhangsels worden in een register ingeschreven en naar de orde, waarin zij ingedragen zijn, gebruikt. Van deze volgorde kan in bijzondere gevallen, naar het oordeel van het kerkbestuur, afgeweken worden.

Art. 4.

Hij, die der gemeente een wetsrol ten geschenke geeft, heeft op den eersten Sabbath, waarop van dit geschenk gebruik wordt gemaakt, aanspraak op het verrichten der functie van het nemen uit en het weder terug plaatsen dezer wetsrol in de heilige arke (הוצאה והכנסה).

Art. 5.

De gerechtigden, genoemd in Hoofdstuk II, art. 13, hebben op den aldaar bedoelden dag ook aanspraak, dat uit het ס"ת, door hen der gemeente geschonken, gelezen worde, alsook, indien, een פרכת door hen der gemeente gegeven is, dat dit vóór de heilige Arke hange, tenzij dat eene bijzondere omstandigheid het lezen uit een ander ס"ת en het voorhangen van een ander פרכת vereischt.

Ten opzichte van deze aanspraak staan alle gerechtigden, met uitzondering van de bruidegommen der wet, die ook in dit geval het voorrecht hebben, op één lijn en beslist bij botsing het lot.

